

*Bütün ülkelerin
işçileri birleşiniz!
K. MARX*

AYLIK SİYASİ GAZETE

MART 1996 SAYI: 2 YIL:1 FİYATI: 50,000 TL. UK: 1 Str.

DP-CTP HÜKÜMETİ GERÇEK YÜZÜNÜ GÖSTERDİ

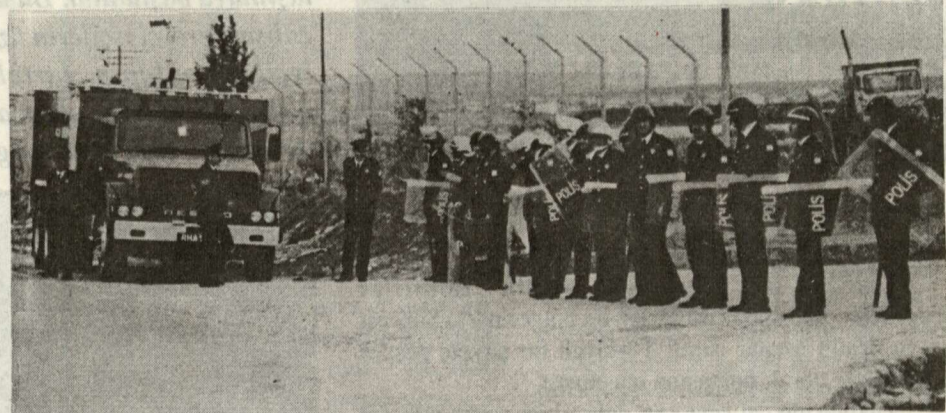
★150 Coplu -
kalkanlı, itfaye
araçlı Polis
Grevciler'e
saldırdı

FAŞİZM "MENAR" I BASTI!

★28 İşçi
tutuklandı

★ Dışarıdan getirilen 1 otobüs dolusu yabancı işçi polis korumasında fabrikaya sokuldu.

★ İşçiler faşizme alet olmayınız!
Rakipleriniz işçiler değil patronlar
ve onların koruyucusu CTP - DP hükümetidir!

BAŞYAZI

Sosyalist Gerçek'in 1. sayısı sosyalist, devrimci, ilerici çevreler ve halk kesimleri arasında beklenen ilgiyi görmüştür. 600 adet basılan bu sayı tamamen tükenmiştir. Bu bakımdan okur kitlemize teşekkürü bir borç biliyoruz.

1. sayı olması ve amatörliğümüz nedeni ile Sosyalist Gerçek gazetesinin bazı eksiklikleri ve hataları olmuştur. Süreç içerisinde okuyucu kitlesinin desteği ve katılımı ile Sosyalist Gerçek tüm hatalarından ve eksikliklerinden arındırılıp arzu edilen düzeye ulaştırılacaktır.

Okuyuculardan gelen eleştirilerin odak noktası, Sosyalist Gerçek'in sayfa adetinin az oluşudur. Bu haklı eleştirinin dayandığı eksikliği 2. sayımızdan itibaren, gazeteyi 10 sayfa olarak yayımlayarak gidermeye çalışacağız. Sayfa adetinin artması ile birlikte daha çok konu, daha detaylı olarak ele alınabilecektir. Ayrıca gazetenin tirajı da artmıştır. Bundan böyle tüm Kuzey Kıbrıs'a ve yurt dışına daha rahat ulaşabileceğiz.

Okuyucularımızdan ve tüm Sosyalist, devrimci ve ilerici çevrelerden eleştiri ve görüşlerini Sosyalist Gerçek'e yazmalarını bekliyoruz.

Geçtiğimiz ay içerisinde halkımız yoğun bir devlet terörü ve baskısı altında kalmıştır. Özellikle öne çıkan olaylar, Yeşilirmak göleti sorunu, Sunora işçi grevlerine polis saldırısı, elektrik kesintileri ve Kıbrıs Türk Mücahitler Derneğinin demokrat ve ilerici kesimlere yönelttiği tehditler.

Birinci olayda, egemenler yüzlerce polisi bir avuç savunmasız Yeşilirmaklı köylünün üzerine göndererek köylüyü terörle baskı altına almaya çalışmışlardır. Sunora grevinde de yine işçilerin haklı direnişi polis saldırısı ile kırılmaya çalışılmıştır. Üçüncü olayda ise egemenler, tüm Kuzey Kıbrıs'ın elektriğini keserek halkı günlerce karanlığa gömmektedirler. Amaç ortadadır. Ülkenin, elektrik üretimi dahil tüm varlığını ve kaynaklarını

(Devamı Sayfa 8'de)

SOSYALİST GERÇEK

TOPYEKÜN
SALDIRIYA
TOPYEKÜN
DİRENİŞ
HAYDİ
GENEL
GREVE!

Yazısı
Sayfa 2'de

KAPİTALİZM
VE KRİZ
Yazısı Sayfa 3'te

KIBRIS'ta
FAŞİZM
Yazısı Sayfa 5'te

HOŞGELDİN
8 MART
DÜNYA
EMEKÇİ
KADINLAR
GÜNÜ

Yazısı Sayfa 9'da

Sosyalist Gerçek Haber Merkezi -
29 Şubat Perşembe günü Güzelyurt
MENAR Narinciye Paketleme Evinin basan
150 civarında coplu - kalkanlı ve itfaye
destekli polisin grev yapmakta olan işçileri
coptan geçirdiği bildirilmiştir.

Gazetemizin baskıya girdiği şu anlarda
elimize ulaşan bu haberler üzerine birinci
sayfamızı ve manşetimizi değiştirip olayı
manşetten vermek durumunda kaldık.

OLAYIN GELİŞİMİ

MENAR, eski adıyla Sunzest, şirketi
yetkilileri fabrikayı devir aldıkları andan
itibaren artık sendikali işçi
çalıştırmayacaklarını ayrıca çalışacak
olanlara askari ücretin üstünde ücret
ödemeyeceklerini ilân etmişlerdir.

TARIM-SEN üyesi işçilerin bu
koşulları kabul etmemesi üzerine bu
işyerinde grev başlamıştı.

27 Şubat Salı akşamı, MENAR
Fabrikasına gelerek makineleri boşaltma

bahanesi ile kamyon ve tırları fabrikaya
sokmaya çalışan yetkililer ve polis, direnen
işçiler karşısında grev yerini terk etmek
zorunda kalmışlardır.

29 Şubat Perşembe günü (Bugün) baskın
yapan 150 civarındaki polis işçileri gafil
avlamış ve hepsini copleyarak grevi
şimdilik kırmıştır. İşçilerden en az 6 kişinin
tutuklandığı bize ulaşan haberler arasında.

Grevci işçilerle görüşen muhabirimizin
bildirdiğine göre işçilerin "Bizi coplemak,
tutuklamak hatta öldürmekle sorunu
çözeceğini sananlar yanılıyorlar.
DİRENMEYE KANIMIZIN SON
DAMLASINA KADAR DEVAM
EDECEĞİZ!" diyerek kararlılıklarını dile
getirmişler. Polis desteğiyle fabrikaya
sokulan toplama işçiler konusunda da
işçilerin "Bu insanlar bizim ekmeğimizle
oynadıklarının farkında değiller, patrona
alet oluyor demişlerdir.

KONU İLE İLGİLİ SON HABERLER SAYFA İKİDE...

TOPYEKÜN SALDIRIYA... TOPYEKÜN DİRENİŞ! HAYDİ GENEL GREVE!

★*Ekonomik Yıkım Son Noktada*

★*Kamugörevlileri Dört Aydır Artış Alamamaktadır.*

★*Özel Sektörde Direnişler Yaşanıyor.*

★*Üreticilerin Feryadı Ayyuka Çıktı.*

★*"Özelleştirme" Adı Altında Ülke Yağmalanmaktadır.*

Kamu çalışanları ekonomideki yıkımın faturasını ödememek ve "Yeter" demek için direniş hazırlığında.

Enflasyonun maaşları sıfır noktasına getirdiği ülkemizde, devletin %25'lik artış önerisini "sadaka" gören kamu çalışanları bir dizi eylem ve gerekirse genel grev kararı aldılar.

Devlet, konsolide'yi sembolik tutup, kök maaşları yükseltmemek niyetindedir. %25'lik artış da bir-iki ay içinde yeni zamlarla geri alacak ve DPÖ'nün ilan edeceği HP'yi kök maaş üzerinden verecek. Kök maaş yerinde saydığı zaman eşel-mobil'in ruhu ve işlevi'nin ortadan kalktığı 1995 yılı içinde görülmüştür.

**ÖNCE TEK TEK ALDILAR
EKMEĞİMİZİ ŞİMDİ
TOPTAN
YOKEDECEKLER
HEPİMİZİ**

HALKIMIZA,

Ülkemizde işçi haklarına yönelik saldırılar sürmektedir. Son olarak da Güzelyurt bölgesindeki Sunzest İşletmelerinin Menar isimli Türkiyeli bir şirkete peşkeş çekilmesiyle doruk noktasına ulaşmıştır.

Ülkemizde çalışma izni dahi olmayan bu şirketin burada çalışan işçilerin kazanılmış haklarına yönelik giriştiği saldırılar üzerine örgütlü buldukları TARIM-SEN'in başlatmış olduğu grev soğuk ve yağmurla beraber devletin polisinin ve özel timin tüm saldırılarına karşı devam etmektedir. Devletin polisi Türkiye'li Menar Şirketinin özel koruması gibi hareket etmektedir. TARIM-SEN önderliğinde işçilerin yasal ve haklı grev eylemine karşı işçilerin üzerine saldırmakta, darp etmekte, tutuklayıp hapse atmaktadır.

Devletin polisinin ve özel timinin hak arayan işçilere yönelik saldırıları bir kez daha göstermiştir ki onlar patronları ve parababalarını koruması için vardır. İşçiler, emekçiler onların gerçek yüzünü ve ne için beslendiklerini mücadele içerisinde daha da iyi görmüştür. Devletin işçilere yönelik bu saldırısı ilk değildir. Hükümetin ve devletin polisi ile hak arayan işçilerimize karşı giriştiği saldırıları kınar, Menar'da grevdeki işçilerimize ve onların örgütü TARIM-SEN'e desteğimizi bildiririz.

Halkımızı TARIM-SEN'e ve grevdeki işçilerimize destek olmaya ve dayanışmaya çağırır, grevdeki işçilerimize mücadelelerinde başarılar dileriz.

Alternatif Yazın,
Yazın Emekçileri Derneği,
GASAD
AKÇAY SANAT DERNEĞİ

SUNORA'DA GREVÇİ

İŞÇİLERE POLİS

SALDIRISI

Magosa'daki, Asil Nadir'e ait Sunora narenciye paketleme tesisleri, borçlarının ödenmemesi üzerine alınan mahkeme ara emrine rağmen, satış yoluyla T.C. kökenli Menar Şirketine devredilmiştir. Menar Şirketi tesisleri iki aydan beridir çalıştırmaktadır. Ancak işçiler geçmişe dönük alacaklarına ve bugünkü çalışma koşullarına karşı 8 Şubatta greve gitmişlerdir. İşçiler, kendilerine kıdem tazminatı olarak verilen çeklerin karşılıksız çıktığını ve işverenin yeni çalışma şartlarının belirlenmesi konusunda kendileriyle görüşmekten kaçınması üzerine greve gittiklerini belirtmişlerdir. Grevin başlamasından bir süre sonra Menar yetkilileri "taşeron" adı altında grev kırıcı işçileri tesislere taşımaya başladılar. Bu durumu protesto etmeye çalışan grevci işçilerin üzerine polis saldırtılarak işçiler coplanıp, tartaklanmışlardır. Grevci işçiler haklarını alıncaya kadar eylemlerine devam edeceklerini vurgulamışlardır.

İŞTE

GERÇEKLER

Türkiye burjuvazisine peşkeş çekilen Güzelyurt Menar İşletmelerinde işçiler sendikası çalışmaya ve az ücrete karşı günlerdir direnmektedirler. 29 Şubat 1996 günü yüzlerce polis işçilere saldırarak grevi kırmak ve işçileri geriletmek istemiştir. Direnen işçilerin altısı tutuklanmıştır. İşçilerin kararlılığını gören devlet çok daha fazla polisle 1.3.96 günü yeniden saldırmıştır. Patronun son anda alelacele topladığı çocuk yaşta kaçak işçileri işyerine sokmak istemesi bardağı taşıran son damla oldu. Çıkan çatışmada 22 işçi daha tutuklandı. Polis birinci gün işçi liderlerini tutuklamıştı. İkinci gün ise militan işçiler tutuklandı. Amaç parça parça grevi kırmaktır. Konuştuğumuz işçiler şu değerlendirmeleri yaptılar:

" Bizler sonuna kadar direneceğiz. Sadece işimiz için değil, ülkemizin geleceği için direniyoruz. Halkımızın desteğine ihtiyacımız var. Tüm sendikaları ve çalışanları bizimle dayanışmaya çağırıyoruz. Emegin yanında olduğunu iddia eden CTP'nin ortağı olduğu hükümetin bizi polise ezdirmek istediğini halkımız görmelidir. İşçiler, öfkeyle karışık kavga içinde aşlarına - işlerine - ülkelerine göz koyanları öğrenmektedirler.

YEŞİLİRMAK KÖYLÜLERİ DİRENİYOR

Yeşilirmak köylüleri, Yeşilirmak deresinde inşası planlanan göletin inşasına karşı direnişe geçtiler. 19 Ocak tarihinde, gölet inşası alanına girmeye çalışan araçlar köylüler tarafından engellenince K.K.T.C devleti köylülerin üzerine yüzlerce polis sürdü. Köylüler, herşeye rağmen direnişlerini sürdürerek araçların köye girmesini barikatlar kurarak engellediler. Daha sonra yapılan görüşmelerle gölet için sondaj yapacak araçların köylülerin belirlediği bölgede çalışma yapmaları kaydıyla köye girmelerine izin verildi. T.C. yetkililerinin gölet inşası için belirledikleri bölge Yeşilirmak topraklarının önemli bir bölümünün sular altında kalmasına neden olacaktır. Bu da Kuzey Kıbrıs'ın meyve ve sebze

üretim alanlarından önemli bir miktarın elden çıkması demektir. Bu bakımdan Yeşilirmak haklı olarak bu projeye karşı büyük bir tepki göstermektedirler. Köylüler barajın, topraklarını sular altında bırakmayacak şekilde daha içeride yapılmasını önermektedirler. Ancak, Kuzey Kıbrıs'ta gerek zirai gerekse tarımsal üretimi tamamen yok etme ve ülkeyi tüm yaşamsal alanlarda T.C.'ye bağımlı kılma politikası ile göleti inşa edecek olan T.C.'li şirketlerin ihale iştahları birleşince, bu projenin uygulanması için köylünün üzerine polis saldırtılmıştır. Yeşilirmak köylüleri bu tür faşist saldırıların kendilerini yıldırmayacağını ve sonuna kadar direneceklerini ifade etmektedirler.

GÖZLEM

Murat Gürel

Gazetemizin her sayısında bu köşede ülkemizin ve dünyamızın ekonomik gerçeklerini ele almaya çalışacağım.

Kapitalist, burjuva basınının en önemli özelliklerinden biri de doğru haber vermemek, haberleri özünden kopararak aktarmak, olayların dış görüntüleri üzerinde durarak içyüzünü kamuoyunun dikkatinden kaçırmaktır. Böylelikle okuyucu burjuva medya tarafından sürekli olarak yanlış bilgilendirilmekte ve yanlış yönlendirilmektedir. 2295 sayılı ve 29.12.95 tarihli Kıbrıs gazetesinin ön sayfasında şöyle bir haber yer alıyordu: "Yunanlı F4 uçağımızı düşürdü". 3. sayfadaki haberi okuduğunuz zaman ise, Türk F4 Jetinin düşmesiyle Yunanlıların hiçbir ilgisi olmadığını, Yunan hava kuvvetlerinin düşen F4'deki Türk pilotlarının birini kurtardığını ötekini de aradığını, T.C. hükümeti tarafından yapılan açıklamada ise Yunan hava kuvvetlerinin olayla bir kusuru olmadığını görebiliyoruz. Yine de Kıbrıs gazetesi "Yunan F4 uçağımızı düşürdü" yalanını manşete çekebilmiştir.

Geri kalmış ülkelerde sermaye basınının halka karşı saygısızlığı işte bu derece ileridir.

Başta ekonomik konular olmak üzere yaşamın her alanındaki gelişmeleri, gerçeğin tüm çıplaklığıyla bu köşede ortaya koymaya çalışacağım. Sosyalist Gerçek Gazetesi sadece sosyalistlerin değil, olayların ardındaki gerçekleri bilmek isteyen herkesin aradığı bir gazete olacaktır.

Bu köşe ekonomik konuların ağırlıklı olacağı bir köşe olacaktır. Fakat ekonomi, politika, felsefe ve sosyal hayat birbirleriyle içiçe, ve birbirleriyle bağlantılı konulardır. Bu nedenle sık sık "ekonomi dışı" konularla da karşınızda olacağımı vurgulamak istiyorum.

Bugün ülkemizdeki ekonomik sorunları genel çerçevede ele alalım.

Son haftalarda yalnızca yerli basın değil Türkiye basını da K. Kıbrıs'ta "Ekonomik çöküntü" yaşadığını, devletin iflas etmekte olduğunu yazmaktadır. İşin ilginç tarafı Rauf Denktaş bile bu koroya katılmak zorunda kalmıştır. K.Kıbrıs'ın ekonomik sorunları nelerdir?

- 1) Yüksek (Hiper) Enflasyon
- 2) İşsizlik ve göç
- 3) Yüksek faiz oranları
- 4) Tasarrufların ülke içinde tutulmaması
- 5) Tarım sektöründeki çöküntü
- 6) Bavul ticaretinin tükenmesi
- 7) Turizm sektörünün bile gerilemesi
- 8) Ekonomik istikrarsızlık (Geleceğe yönelik hiçbir planlamanın yapılmaması)

Bu sorunların iki cevabı vardır!

Birincisi, Kapitalist sistem içinde sorunlara köklü, kalıcı ve uzun vadeli çözüm bulmak olanaksızdır. Bu kar'a ve üretim anarşisine dayalı kapitalist sistemin özünden kaynaklanan bir olgudur. Fakat başlı başına bir inceleme konusu olan bu olguyu bir başka yazıya bırakıyorum.

Sorumuzun ikinci cevabı evet'tir. Kapitalist sistem çerçevesinde alınacak bir dizi tedbir, reform ve radikal önlemlerle ekonomik durum ve halkın yaşam koşulları iyileştirilebilir. "O halde Kuzey Kıbrıs'ta bu neden yapılmıyor" diyeceksiniz. Çok da haklısınız!

Kuzey Kıbrıs'taki idare sıradan bir burjuva devletin olması gereken önlemleri almaktan bile aciz.

Hergün bakanlar kurulunda, Cumhurbaşkanlığında, Mali Bakanlığında, Basında, sendikalarda, çeşitli meslek kuruluşlarında bu konular tartışılmaktadır. Ülkemizde ekonomik konularda çeşitli "İyileştirme" tedbirlerini yaşamaya geçirecek bilgi ve yetenekten uzmanlar da yok değil. Ama bu önlemleri devreye sokacak yetkiye sahip bir merci yok.

Bu noktada, 12 Ocak 1996 tarihli Yenidüzen gazetesinin 3. sayfasında, bakan Özker Özgür neler itiraf ediyor: "Seçimlerde halka verilen sözlerin yerine getirilmesi geciktikçe çoğulcu demokratik düzenin çalışıp çalışmadığı ister istemez sorgulanır."

"Bunca toplantı..."

"Bunca tartışma..."

"Bunca rapor..."

"Bu denli güçlü toplumsal bir istem..."

"İki yıl sonra başladığımız noktaya geri mi dönüyoruz?"

"Gene mi toplantı?"

"Gene mi oyalama?"

"Çoğulcu demokratik düzenimiz öyle görünüyor ki bir yere kadar sınırlıdır.

Sınır kadar her düşünce, her görüş, her istem dile getirilebilir. Sınır ayaşarak alarm zilleri çalmaya başlıyor.

"Bu tanı (teşhis) doğru ise istikrarlı muhasebe biriminden önce çoğulcu demokrasimizin sınırlarını mı tartışmamız gerekecektir?"

"İstikrarlı muhasebe birimine geçiş konusunda hükümet toplumun desteğine sahiptir.

"Konu daha çok bekletilmemelidir."

Özker Özgür'ün "itirafları" yeni değildir. Aynı gerçekler geçmişte de gerek UBP yetkilileri gerekse diğer partilerin ileri gelenleri tarafından sık sık vurgulanmıştır. Hatta hükümet edenlerin yapmadıkları işleri kamufla etmede çok geçerli bir mazaret olarak kullanılmıştır. Kuyruğu sıkışan "Ne yapmalı malum makamlar" izin vermiyor diyerek işin içinden sıyrılmışlardır. Çoğu kez böylesi mazaretlerle olayları başlarından atmakta haksız da değillerdir. Çünkü "malum makamlar"ın kim olduğunu halkımız 1958'li yıllardan beri çok iyi bilmektedir. 1958-1963 döneminde malum makam TMT'nin başındaki Türk Subay'dır. 1963-1974 döneminde malum makam T.C. Büyükelçiliği ve Bayraktarlıktır. 1974'ten bu yana malum makam T.C. Büyükelçiliği, T.C. Yardım heyeti ve KTBK Komutanlığıdır. Kuşkusuz her dönemde malum makam aynı zamanda T.C. hükümetlerinin başı ve Kıbrıs işleri sorumlusudur. KKTC Hükümetleri, Başbakan ve Bakanları pratikte halkın günlük işlerini takip etmekten öteye yetki ve sorumluluk taşıyan güçlere sahip değillerdir. Falanın eşdeğer sorunu, filanın ihale sorunu, gibi angarya işler günlerini doldurmaktadır. Fakat hiçbir stratejik karar tek başına alamamaktadır. Ülkemizde kullanılacak para birimi, K.R. Yönetimi ile ilişkiler, tüm dış temaslar, önemli ekonomik projeler, gölet yapımı, ana karayollarının yapımı ve hatta çocuk parklarının yapımı konusunda bile T.C. Yetkililerinin izni alamadan adım atamayacak durumdadırlar. O halde ekonomik sorunlarımızın çözümü için alınacak önlemleri tartışmamız gerek. Yani Özker Hocanın, koltuk altından kayınca itiraf etmek zorunda kaldığı "çoğulcu demokrasimizin sınırlarını" tartışmamız gerek.

Aslında Hocanın buradaki ifadesi de yanlış. "Çoğulcu demokrasimizin" sınırlarını tartışmamıza da gerek yok. Kıbrıs Türk halkının iradesine dayanmayan, T.C.'nin doğrudan askeri yönetimindeki bir bölgenin uluslararası kamuoyunu sınırlanmaya yönelik göstermelik demokrasininin tartışılacak bir yanı yok ki! olmayan bir özgürlüğün sınırları tartışılmaz.

Bu açıdan ele alındığı zaman, K. Kıbrıs'ta yaşayan emekçi halkın ekonomik güçlüklerinin iyileştirilmesinde alınacak en acil önlem K. Rum kesimi ile bir siyasal uzlaşmanın sağlanması, K. Kıbrıs'ın da uluslararası tecritten kurtularak tanınmış bir siyasal ve ekonomik örgütlenmenin parçası haline gelmiştir. Buna bağlı olarak Kıbrıs lirası adanın tümünde geçerli tek para birimi olmalıdır.

Kuşkusuz bu kapitalizmden kaynaklanan sorunların hiçbir şekilde sonu olmayacaktır. Sadece K. Kıbrıs'ta yaşayan halkın ekonomik koşullarında bir iyileşme olacaktır. Köklü çözüm olan sosyalizm hedefini gözden kaçırmadan, böylesi bir uzlaşma formülünün emperyalistler ve onların yerli uşakları arasındaki bir uzlaşma olacağını unutmadan, karşı çıkılmayacağı bir adım olacaktır. Dolayısı ile halkımızın ekonomik koşullarının iyileştirilmesine yönelik bizim ilk talebimiz politik bir talep olacaktır. Bu talep ille de Federasyon değildir. Emperyalist güçlerin ve onların yerli uşaklarının çıkar ilişkileri ve şövenist ideolojileri kolaylıkla barış masasına oturamayacaklarını uzlaşmalarının güç olduğunu, çoktan ortaya koymuştur. Bizim ilk talebimiz adanın her tarafında dolaşım ve iletişim özgürlüğünün acilen sağlanmasıdır.

KAPİTALİZM VE KRİZ - 1-

Aslı A.

İçinde yaşadığımız dünyanın maddi yasalarını anlamak için, öncelikle ekonomik olarak tahlilini gerçekleştirmemiz bir nesnel zorunluluktur. Bu tahlili yaparken de kullanacağımız metod bilimsel yöntem olan diyalektik ve tarihsel metaryalizm'dir

Yukarıdaki girişe neden gereklilik duyduk. Biz Marksist-Leninistlere göre yaşadığımız süreç toplumları oluşturan sınıfların birbirleri ile yaptıkları mücadele tarihidir. Bu mücadelede iktidarı elinde tutan, yani üretim araçlarını kontrol eden sınıf, kendi ekonomi-politiğini de, tüm ekonomik hayata dayatır. Gerek dünya konjektörü, gerekse de ülkemiz somutunda, emperyalizm-kapitalizm egemenliğini sürdürmektedir. Buradan çıkan sonuç, emperyalizmin ne olduğunu bilmeden, ülkemize yansımaları anlayamayacağımız olgusudur. Dünya emperyalist sistemi, döngüsel olarak belirli dönemlerde, bunalımlara girip, çıkmaktadır. Bunu incelemek bu yazının konusunu aşmaktadır. Ancak ileriki sayılarımızda bunu ele alıp, bilimsel analizi yapmayı önümüze hedef olarak koymaktayız. Çünkü bunun açıklanışı emperyalist sistemin çöküş aşamasında olduğunu bilimsel bir kanıttır. Burjuva iktisatçıların da kullandığı "uzun dalgalar kararı" açıkça marksist kökenli bir iktisadi analizdir ve ortalama kar oranının uzun vadeli iniş-çıkışları ile açıklanır. Marksist iktisadi analiz için asli olan bir varsayım, yani kapitalist sistemin temel hareket yasalarının sermaye birikiminin yasaları olduğu ve sermaye birikiminin meta, değer, ve artık değer üretimi ve bunların sonrası gerçekleştirilişinden kaynaklandığı varsayımıyla yola çıkarlar. Öyle ki uzun dalgaların kilit göstergeleri, meta üretimi ve meta satışlarını kapsayan hareketlerdir, ve Marx dünya pazarını iktisadi dalgaların gerçek çerçevesi olarak gördüğünden sinai üretim ve dünya ihracatı istatistikleri açıkça iki kilit gösterge olarak gözlenir. Marx'a göre kar oranını belirleyen başlıca üç şey, sermayenin organik birleşimindeki dalgalarını artık değer oranındaki dalgaları ve sermayenin devir hızındaki dalgalarıdır. Kapitalist hareket yasalarının iç mantığı her ne kadar başladığı andan itibaren her uzun dalganın yığılmalı karakterini ve de genişleyici bir uzun dalgadan -refah dönemi- duraklayan bir uzun dalgaya geçişi açıklayabilse de duraklayan bir uzun dalganın -resasyon dönemi- yerini genişleyici bir uzun dalgaya bırakışını açıklayamaz. Burada açıklanmak istenen ortalama kar oranındaki değişmelerdir. Ortalama kar oranının çeyrek yüzyıl boyunca sürekli gerileyişinden sonra ani uzun vadeli yükselişi bir başına kapitalist üretim tarzının hareket yasalarından çıkarsanamaz. Bu kapitalist gelişmenin somut biçimleri, fetih savaşları kapitalist etki alanının genişlemeleri ve daralmaları, kapitalistler arası rekabet, sınıf mücadelesi, devrimler ve karşı devrimler vb. gibi bir

dizi iktisadi olmayan faktörlerdir. Kilit dönüm noktalarına her ne kadar açıkça dışsal/eksojen iktisat dışı faktörlerin yol açtığını söylediysek de bunlar ayrıca kapitalist hareket yasalarının iç mantığıyla açıklanabilen dinamik süreçler yaratırlar. İşte bu noktadadır ki, bizzat marx'ın yaptığı gibi "teknolojik devrimlere" de önemli rol yüklenir. Gerçek bir teknolojik devrim, en azından ilk evresinde, devrimci teknolojiyi kullanan firmalarla kullanmayan ya da marjinal olarak kullanan firmaların üretim maliyetleri arasında büyük farkların olması demektir. Ama genel ortam genişleme eğilimi taşıdığından, bu metaların toplumsal değerini belirleyecek olan, sanayinin ileri dallarındaki ortalama emek üretkenliğine sahip firmalar fazla karlar elde edeceklerdir. Aynı şey teknolojik devrimin taşıyıcısı olan yeni sanayi dalları için daha da geçerlidir. Başlangıçta metaların toplumsal değeri en yüksek üretim maliyetlerine sahip firmalarca belirlenecektir. Başka deyişle teknolojik rantlar bu koşullarda ortalama kar oranını yukarı çeker ve bu rantlar, üretkenliği daha az olan firmalar aleyhine dergelmez. Dahası işçi sınıfı bir uzun dalgaya, genel olarak bir önceki dönemde acısı çektiği uzun süreli işsizliğin yaralarıyla (pazarlık gücü azalmış ve bir çok durum da kendine güveni sarsılmış olarak) girer. Bu yüzden kar oranının yükselişini başlatan faktörlerden biri olan nisbi ücretlerin düşüşünü engellemek için genişleme koşullarından (en azından hemen) yararlanamaz. Gerçek ücretler yükselir ama oldukça yavaş; genelde en azından on yıl ve belki de daha uzun bir süre için, gerçek ücretler kesimdeki emek üretkenliği artış hızından ki bu bizzat teknolojik devrim tarafından iyice hızlandırılır daha yavaş yükselir. Böylece artıkdeğer oranı, gerçek ücretlerdeki artışa rağmen yükselmeye devam eder. Ayrıca, genişleme eğilimli genel ortam sanayi kapitalizmin periferisinden yığılma işsiz ve yoksullaşan küçük meta üreticisini metropoliten merkezlere doğru göçe yönlendirir. Bu da kendi payına yedek sanayi ordusunu düzenli olarak tazeleyip gerçek ücretlerdeki artışı, burjuvazi açısından makul sınırlar içerisinde tutar. 1940 (48) uzun dalgasının 1960'ların sonuna kadarki durumu tam da budur. Daha sonrasında, 1970'lerde ortaya çıkan ve günümüz somut yaşantısına kadar süreçte ise defesif bir uzun dalgadır. Genişleyici bir uzun dalga sırasında hızlı iktisadi büyüme koşulları altında ve uluslararası güç ilişkilerinde dünya kapitalizminin zararına olacak biçimde temel bir gerileme veri alındığında, kapitalist sınıf için öncelik, işçi sınıfını tam istihdam ve sosyal güvenlik politikaları kilit rolü oynamak üzere, reformlarla satın almaktır. İktisadi genişlemenin kendisi sistemin bu malları genellikle verebileceği maddi koşulları yaratır. Ama genişleyici bir uzun dalgadan depresif bir uzun dalgaya geçtiğimizde artık tam istihdamı sağlamak sefaleti ortadan silmek, sosyal güvenliği genişletmek, ücretlerin gerçek gelirlerinde düzenli -mütevazi olsa da- bir artışı sağlamak mümkün değildir. Bu noktada artık değer oranında (yani sömürü oranında) güçlü bir yüksek yoluyla kar oranını yerli yerinde tutmaya uğraşmak birinci derecedeki öncelik haline gelir.

Sürecek

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ VE DEMOKRASİ PANELİ YAPILDI.

K.T.Ö.S.'ün düzenlediği ve İstanbul İnsan Hakları Derneği Başkanı Av. Ercan Kanar'ın konuşmacı olarak katıldığı panel 29.1.1996 tarihinde Atatürk Kültür Merkezinde yapıldı.

Konuşmacı Av. Ercan Kanar İnsan Hakları mücadelesinin tarihsel gelişimine değindi. İnsanlığın köleci toplumdan beri devlet aygıtına karşı mücadele ettiğini ve varılan noktanın bir burjuva lütufu değil, tam tersi uzun ve acılı mücadeleler sonucu elde edildiğini vurguladı. Bugünkü burjuva devlet aygıtı ve burjuva hukuk sisteminin "gerçek" eşitliği yaratmayı, iki sınıf arasındaki uçurumu daha da artırdığını söyledi. Tüm bu olgulara rağmen insanlığın uzun mücadelelerle,

a) Yaşama Hakkı,
b) Düşünce Özgürlüğü,
c) Adil yargılanma hakkı,
d) Seyahat ve yerleşme hakkı,
e) Örgütlenme özgürlüğü,
noktalarında mesafeler aldığı anlatıldı.

İnsan Hakları ve demokrasi yolunda batıda belirli mesafeler alınmasına rağmen T.C.'de yoğun ve sistematik İnsan Hakları ihlalleri yapıldığını örnekleriyle ortaya koydu. Konuşmasını şöyle sürdürdü:

"T.C'nin Doğu ve Güney Doğusundaki savaş nedeni ile 20 bin insan öldü. 2.5 milyon İnsan yerlerinden göç ettirildi. 1995 ve 1996 başında savaşın günlük maliyeti yaklaşık 2 trilyondur. Bu kirli savaş halkın daha da yoksullaşmasını getirdi. Faili meçhul cinayetler gözaltında

kayıplar, işkencede öldürülenlerin rakamı yüzleri bulmaktadır. Son olarak gazeteci Metin Göktepe'nin herkesin gözü önünde polisçe öldürülmesi, Güçlükonak'ta gözaltına alınan 11 köylünün salıverildikten sonra iki karakol arasında yakılarak öldürülmesi ve Bayrampaşa cezaevinde yapılan katliamın ortaya koyduğu gerçek devletin halka, emekçilere nasıl yaklaştığının göstergesidir."

Sn. Ercan Kanar T.C. İnsan Hakları Derneğinin 1986 yılındaki kuruluşundan beri hızla büyüyüp geliştiğini, devleti teşhir ettiğini söyledi. Bunun bedelinin ağır olduğunu ve bir çok başkanlarının ve üyelerinin bu mücadelede hayatlarını kaybettiğini vurguladı:

Kıbrıs'ta da şövenizm, savaş demokrasinin gelmesi, için nedeni ile göç, ölümler, kayıplar bireylerin ve kitlelerin duyarlı yaşandığını, ülkemize barış ve olmaları gerektiğini vurguladı.

KIBRIS'TA SOL TARTIŞILDI

ÜTK tarafından düzenlenen Genç Kıbrıslı Günleri '96 çerçevesinde 6 şubat salı akşamı "Kıbrıs'ta Sol" tartışıldı. AKM'de yer alan panele Ahmet Cavit An, Sezai Sarioğlu, Ferdi Sabit Soyer ile Hürrem Tulga konuşmacı olarak katıldılar. Konuşmacıların iki turda aktardıkları görüşlerinden sonra izleyicilerin sorularına yer verildi. İlk konuşmacı Ahmet An, Kıbrıs'ta Sol hareketin tarihçesini kısaca özetlemekle yetindi. Bunu da yalnızca parti olarak örgütlenmiş resmi nitelik kazanmış "sol" örgütlerle sınırlı tuttu. Özellikle Kıbrıs Komünist Partisi (KKK)'nın AKEL'e dönüşümünün ardında yatan temel nedenler üzerinde durmayı önemli bir eksiklik oldu. Türkiye'de yayımlanan Söz adlı haftalık gazetesinin yazarlarından Sezai Sarioğlu da Kıbrıs'ta "sol" diye tartışılması istenilen çizgilerin aslında sağ olduklarını vurgulayarak "sol" tanımından ne anladığını ortaya koydu. Bu aslında diğer konuşmacıların eksik bıraktığı ve konunun açıklık kazanması için gerekli bir noktaydı. Sarioğlu daha sonra Türkiye devrimci ve sosyalist hareket içerisinde geçenlerde oluşturulan Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) deneyimini özetleyerek Kıbrıs'ta da benzer bir sürecin gerekliliğini vurguladı. CTP eski bakanlarından Ferdi Sabit Soyer, sosyalist sistemlerin yıkılmış olmasına rağmen insan toplumunun tarihsel gelişiminde proleteryanın rolüne parmak bastı. Sol'un temel felsefesini övdü, fakat partisinin sol'un temel felsefesine neden sahip çıkmadığını ve buna rağmen "emekçi halkın partisi" olma iddiasıyla halkı yıllardır neden kandırdıklarını anlatmadı. Kendilerini eleştiren sol çizgilerin kiteselleşememesini, adeta kendi partilerinin çizgisinin doğruluğunun kanıtı olarak vurguladı, fakat bunu yaparken faşizmin de kitle desteğine sahip olduğu hiç aklına gelmedi.

Hürrem Tulga konuşmasında sol adına 'özeleştirme' yapmak ve 'gerçekliği acımasızca saptamak' gerekçeleriyle dünya devrimci hareketini ve geleneklerini topyekün inkara yöneldi. 'sol'un beslendiği kaynaklar' diyerek sol'un gelmişine geçmişine hakaret etti. SSCB'nin devrimci ve sosyalist geçmişini, Doğu Avrupa, Çin devrimlerinin deneyimlerini bir çırpıda silkip attı. Kıbrıs'taki sol'un da tamamen düzene uyduğunu iddia eden Hürrem Tulga, konuşmasında sol'u açıkça tanımlamadığı için, ülkemizde yıllardır düzene karşı mücadele eden sol güçlere (cılız bile olsa) çamur atmış oldu. Aynı zamanda KKK'nın devrimci geçmişini de inkar etmiş oldu. KKK'yı AKEL ile özdeşleştirirken AKEL'in oluşumunun temelinde yatan gerçekleri incelemeyen, boş konuştuğu ortaya çıktı.

Sosyalist sistemin çöküşünden bu yana devrimci ve sol geçinen bazı liberal aydınların özeleştirme diye tüm devrimci kazanımları inkar etmeleri yeni bir şey değildir. Bunlar artık Marx'ın, Lenin'in öğretilerini de tu kaka olduğu için ağızlarına almıyorlar. Ne kadar aydın ne kadar bilinçli olduklarının göstergesi burjuva ideologlarından alıntı yaptıkları alıntılarla ölçülmektedir. Marx'tan Lenin'den alıntı yapmak ayıp, Thomson'dan alıntı yapmak moda! Hürrem Tulga'nın neo-modern entellektüeller kervanına katıldığı gözlemlendi.

"Komünist Manifesto" best-seller oldu

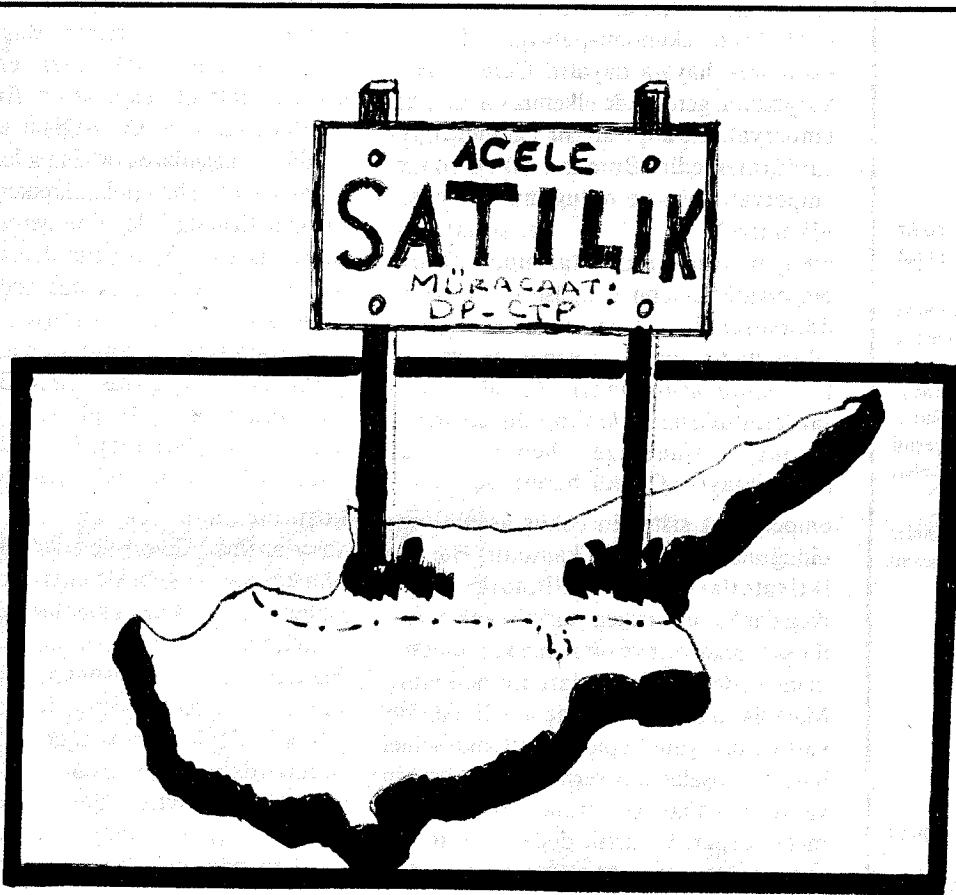
1848 yılında komünizmin büyük önderleri Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından hazırlanan Komünist Manifesto 149 yıl sonra İngiltere'de en çok satan kitaplar listesine girdi. Yeni teknoloji ile basılan kitap İngiltere'de 60 pence (50 bin liraya) piyasaya sunuldu. İngiliz işçi sınıfının yoğun ilgisini çeken kitap haftada iki bin adet satmaya başladı.

Kapitalizmin gelişmesi ile birlikte, proleteryanın tarih sahnesinde sömürücülere karşı mücadelesini vermeye başladığı dönemde, tüm dünya işçilerine "çağrı" niteliği taşıyan bu eser, günümüze değin değerini

koruyup, işçi sınıfına ışık tutmuştur. "Tüm dünya işçileri birleşin, çünkü zincirlerinizden başka kaybedeceğiniz bir şeyiniz yoktur" şiarı kitabın özüdür.

Bu eserin yoğun satışı burjuvaları şaşkına çevirmiştir. Nitekim kitabın satış nedenlerinin başına "ucuzluğu" koymaktadırlar. Oysa gerek İngiltere'de gerekse dünya'nın birçok bölgesinde emekçilere yapılan acımasız saldırıların, yoksulluğun, sınıf bilincinin gelişmesinin sonuçları olarak

Komünist Manifesto, her zamankinden çok daha fazla alınıp okunmaktadır.

YOĞUN ELEKTRİK KESİNTİLERİ ELEKTRİĞİN STFA'YA PEŞKEŞ ÇEKİLMESİ İÇİN OYNANAN BİR SENARYODUR

Elektrik enerjisinin işletme hakkının STFA (Sezai Türkeş-Fevzi Akkaya)'ya hibe edileceğinin kesinlik kazandığı günlerde elektrik kesintilerinin sona ermesi, ardından bir dizi şikayetlerin ortaya çıkışı ve "peşkeş çekme" işleminin suya düşmesi ile birlikte yoğun elektrik kesintilerinin yeniden yaşanmaya başlaması üzerine vatandaşlar şu soruyu sormaya başlamışlardır YOĞUN ELEKTRİK KESİNTİLERİ ELEKTRİĞİN STFA'YA PEŞKEŞ ÇEKİLMESİ İÇİN OYNANAN BİR SENARYODUR?

Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz ay içinde elektriğin özelleştirilmesi işlemi hız kazanmış, TC "Kıbrıs işlerinden de sorumlu" devlet bakanı sayın Munif İslamoğlu'nun adamıza gelişi ile doruğa çıkmış; gazetecilerin "özelleştirme için ihaleye çıkıldı mı?" soruları üzerine hiddetlenen sayın Denktaş'ın "ne ihalesi? buna zamanımız yok, bu iş biran önce bitmeli." yollu demeçleri kapalı kapılar ardında bir kısım senaryolar döndürüldüğü yolundaki şüpheleri artırmıştır. Nitekim, sayın Derviş Eroğlu bu kuşkuları dile getirmiş, STFA'ya devir işleminin gündemde olduğu günlerde elektrik kesintilerinin şıp diye durmasının, ve arkasından STFA'ya devir işleminden vazgeçmek zorunda kalınması ile birlikte kesintilerin tekrardan başlamasının bu konudaki şüphelerini artırdığını söylemiştir.

Oynanmaya çalışılan senaryo şu: Halk, yoğun elektrik kesintilerinin biktırılacak "NE YAPARSANIZ YAPIN YETERKİ ELEKTRİK KESİNTİLERİ OLMASIN" diye yalvarır hale getirilecektir. Ardından "vatan kurtaran" büyüklerimiz devreye girecek "YETER BU HALKIN ELEKTRİK KESİNTİLERİNDEN ÇEKİTİĞİ. BAKIN HALK DA ÖZELLEŞTİRİLMESİNİ İSTİYOR" diyerek halkın malı Türkiye burjuvalarına yok pahasına verilecek.

Dağtın efendiler! Babanızın çiftliği gibi her şeyi dağıtın, üç kuruş menfaat için yapamayacağınız yok, biliyoruz...

Ama, bir şey daha biliyoruz:

BU HALKIN DA KENDİ MENFAATI İÇİN SİZLERİ VE YARATTIĞINIZ "YAĞMA HASAN'IN BÖREĞİ" SİSTEMİNİZİ DAĞITMAYA HAKKI VARDIR!

“KIBRIS’TA FAŞİZMİN TAHLİLİ” -2-

Böyle bir cephenin pratik oluşması, yine, değişik ülkelerde değişik biçimler alabilir. İşçi sınıfının örgütlülüğü ve pratik gelişim seviyesi, ülkedeki diğer sınıf ve katmanlarla olan ilişkileri, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve sosyalist hareket ile olan bağları böyle bir cephenin oluşumunun şeklini belirleyen faktörlerdir.

Faşizm konusunda kısaca, başlıklar halinde söylenen bu sözlerden sonra Kıbrıs gerçeğine dönersek karşımıza nasıl bir görünüm çıkmaktadır.

Önce Kıbrıs’ın yakın bir siyasi geçmişine bakalım. Kıbrıs halkı 18’8’e kadar süren Osmanlı imparatorluğu feodal iktidarının despotik yönetiminden sonra 1960’a kadar İngiliz emperyalist sömürge yönetiminin boyundurluğu altında yaşadı. Bu dönemlerde demokrasiden, demokratik yönetimden söz etmek olası değildir. 1917 Ekim devrimini tüm dünya emekçi halklarını ve ezilen halkları etkilediği gibi Kıbrıs halkını da etkilemiştir. İngiliz sömürge yönetimine ve sömürgecilğe karşı verilen mücadele sömürge yönetimince terör ve şiddetle bastırılmıştır. 1931 isyanından sonra baskı artırılmış, 1924’te kurulan Kıbrıs Komünist Partisi kapatılmış, kadroları dağıtılmış, işçi sınıfının devrimci siyasi ideolojik örgütlenmesi önlenmiştir. Bu dönemde İngiliz sömürge yönetiminin açık faşist yönetimi söz konusudur. İşçi sınıfının devrimci önderlikten yoksun kalıp paralize olması nedeniyle meydan uzlaşmacı re-

formist işçi liderlerine ve işçi sınıfı adına konuştuğunu iddia eden AKEL gibi reformist bir partiye kalmıştı. Bu partinin ve liderlerinin Kıbrıs halkını İngiliz emperyalizminden kurtuluşa yönetmesi mümkün değildi. İşçi sınıfının bu konumundan yararlanan ve ada üzerinde emeller besleyen ABD emperyalizmi yerli ve Yunanlı uşakları vasıtasıyla halkın kurtuluş ve özgürlük duygularını tamamen Yunan milliyetçiliği temelinde kışkırtmakta gecikmedi. Bunun anti-tezi olarak İngiliz emperyalizmi adadaki Türk ulusal toplumunu kullanmış ve Türk milliyetinden halk kesimlerinin de Türk milliyetçiliği temelinde kışkırtılması gecikmemiştir. 1950’lerde Kıbrıs halkı İngiliz sömürge yönetiminin faşist uygulamalarının yanında her iki toplumda ayrı ayrı ve tamamen ırkçı, milliyetçi ve şövenist temeller üzerinde kurulan EOKA ve TMT örgütlerinin baskı ve terörüne maruz kaldı. Bu iki örgütün ikisi de klasik faşist örgütlenmelere örnektirler. İkisinin de kökü dış emperyalist güçlere, Anglo-Amerikan emperyalistlerine dayanmaktaydı. İkisi de ırkçı, milliyetçi ve şövenist temeller üzerine kurulmuştu. İkisi de gerek karşı milliyetten emekçi halk kesimlerine, gerekse kendi içlerindeki sosyalistlere, devrimcilere, demokratlara, aydınlara ve işçi sınıfı üyelerine karşı açık terör uygulamışlardır.

Kitleleri kendi tabanlarına çekmek için halkın emperyalizmden kurtuluş ve özgürlük talep ve emellerini milliyetçi temelde kullanmışlardır. Gerçek emelleri, halkın İngiliz emperyalizmden kurtarırken Yunanistan ve Türkiye’ye bağlamak (enosis ve/veya taksim yoluyla) suretiyle ABD emperyalizmine sunmakta. TMT’ye İngiliz sömürge yönetiminin göz yummasına rağmen, Türkiye kökeni

nedeniyle objektif olarak o da ABD emperyalizminin hizmetinde idi.

Bu kampanyayı yürütürken bu örgütler, Kıbrıs’ın iki milliyetten işçi sınıfını aynı çatı altında siyasi, ideolojik ve örgütsel temelde birleştirici ve İngiliz emperyalizmine karşı devrimci bir kurtuluş savaşı verecek sosyalist önderlikten yoksun oluşunu çok iyi kullanmışlardır ve bu ortamın gerçekleşmesi için de her türlü faşist yönetimi kullanmışlardır.

1960 yılında Anglo-Amerikan emperyalistlerinin uzlaşmasıyla kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti Devletinin hükümeti ve üst düzey yöneticileri bu iki örgüt elemanları arasından seçilmişti. 1960’ın önce yer altında olan bu iki örgüt devlet olma temelinde yer üstüne çıkmışlardır. Kıbrıs halkı, İngiliz sömürge yönetiminin faşizminden kurtulmuş, Anglo-Amerikan yeni sömürgecilüğünün faşizminin kaskacına girmiştir. 1974’e kadar bu konunun sürmesi için faşizm kah kanlı kah kansız baskı ve terör yöntemleriyle Kıbrıs halkının Türk ve Yunan milliyetçiliği temelinde bölünmüşlüğü ve parçalanmışlığının devamını sağladı. Böylece Anglo-Amerikan emperyalizmi, paralize olmuş, bütünsel mücadele gücünü yitirmiş bir işçi sınıfı ve halkın üzerinde tahakkümünü sürdürmeye devam etmiştir.

1974’te ABD emperyalizminin tezgahladığı darbe ve onun neticesinde gelen Türkiye Cumhuriyeti ordusunun müdahalesi adanın coğrafi ve toplumsal olarak ikiye bölünmesi ve yarısının T.C.’nin fiili kontrolüne girmesi ile Kıbrıs’ta faşizmin etkili sınıfsal özünde herhangi bir değişiklik olmamasına rağmen farklı bir konuma geçmiştir. 1974’ten beridir adanın kuzeyi yaşamın tüm odalarında T.C.’nin egemenliği altındadır. KKTC devleti, devlet organları, hükümeti, meclisi tamamen vitrin vazifesi görmekte, TC egemenliğinin kurduğu kolordu-elçilik eksenindeki sistemin organları görevini sürdürmektedirler. TC devletinin kendisi faşist niteliktedir. Bu bakımdan Kuzey Kıbrıs’ta demokratik bir düzen beklemek olası değildir. K.Kıbrıs’ta bulunan devletin niteliği de faşisttir. 1963’te devlet organlarını ve olanaklarını yitiren Kıbrıs Türk faşizmine 1974’ten sonra bu olanaklar tekrar verilmiştir. Yani şu anda Kuzey Kıbrıs’ta faşizm iktidardadır.

Son günlerde sivil faşist örgütlenmelerinin hız kazanması birçok kesimde “faşizm geliyor” paniğine neden oldu. Ancak ifade edildiği gibi faşizm, hiçbir zaman bu adadan gitmedi ki gelsin hem de iktidarda olmak kaydıyla. Sivil faşist örgütlenmede artışın amacı nedir o zaman? İktidar buna niye gerek duymuştur?

Egemenler, toplumu son iki üç yıla kadar ganimet ekonomisi ile idare edebilmişlerdir. Ancak bu ekonomi tükenmiştir. Egemen T.C. ekonomisi de derin bir bunalıma girmiştir. Dolayısıyla Kuzey Kıbrıs ekonomisinde derin bir bunalım yaşanıyor. Egemenler bu krizi tamamen emekçi halkın ve işçi sınıfının tamamına yıkmışlardır. Uygulamaları ekonomik paketlerin, programların anafrki budur. Halk kitleleri, önderlikten ve örgütlenmeden yoksun olmalarına rağmen bu olayın farkındadır ve

egemenlere ve iktidarlarına karşı öfke hergün artmaktadır. Halk adada süregelen savaş durumundan bıkmıştır. Barış ve özgürlük istemektedir. Gerek bugünkü statükonun gerekse Türkiye’ye yasal olarak bağlanmanın adaya barış ve refah getirmeyeceğinin bilincindedir. Yani halk artık faşizmin kendilerini nereye götürmekte olduğunu görüyor.

Bu da barış istemeyen halkı istedikleri gibi sömüren egemenlerin ve arkalarındaki gerçek iktidar gücünün teşhir ve təcritini getirir. Faşist iktidara karşı halkın giderek başkaldırısını getirir. İşte, egemenlerin bunu önlemek için kitle tabanına ihtiyacı vardır. İşte bu anda sivil faşist örgütlenme gündeme gelmiştir. Yıllardan beridir, özellikle Kıbrıs sorunu konusunda çıkmaza girdiklerinde, egemenler, “Kurum ve Kuruluşlar” adı altında bir dizi örgütü harekete geçirmeye çalışmışlar, fakat sonuçta başarılı olamamışlardır. Bu örgütler kitleleri faşizmin amacı doğrultusunda harekete geçirememiştir, ne de sindirebilmiştir. Bunun üzerine bugünlerde gerek örgüt bazında gerekse militan bazında özellikle Türkiye Cumhuriyeti’nden ithal bir sivil faşist örgütlenme sürecine girmiştir. Bunlar vasıtası ile kitle tabanı oluşturmaya çalışılmaktadır. Bunlara devletin tam desteğinin yanında, destek olarak başta Mücahitler Derneği, MDD, MAP, gibi TMT kalıntısı dernek ve örgütlerin başını çektiği “Kurum ve Kuruluşlar” da “Ulusal Konsey” yaygarasına başlamışlardır. Göstermelik olan bir meclise ve sistem partilerine bile gereğinde tahammül edemeyeceklerini açıkça ortaya koymaktadırlar. Zaten bir yıldan beridir açıkça sürdürülen “Başkanlık sistemi” tartışmaları da boşuna değildir.

Kısaca, Kuzey Kıbrıs’ı ele alacak olursak faşizm tüm kurumları ile iktidardadır. İçinde bulunan ekonomik ve politik şartlar faşizmin kitle tabanı ihtiyacını doğurmuştur. Sivil faşist örgütlenme bu ihtiyacın gereğidir.

FAŞİZME KARŞI NE YAPILMALIDIR?

Önce temel ilkeyi tekrarlamakta yarar vardır. Anti-faşist mücadele kaçınılmaz olarak anti-emperyalist mücadeleyi de içermelidir. Yani Kıbrıs’ta anti-faşist mücadele devrimci bir mücadele olmalıdır. Faşizm iktidardadır. Bu iktidarı yıkmadan ve bu iktidarın arkasındaki egemen gücü ve dolayısıyla emperyalist güç ve güçleri ülkeden atmadan faşizme karşı başarı kazanılamaz. Tabii burada vurgulamak gerekir ki bir emperyalist güçten kurtulup diğer emperyalist güce veya Avrupa Birliği gibi emperyalist bloka katılmak da faşizme karşı zafer kazandırmaz ve hatta faşizmi iktidardan da indirmez.

Anti-faşist mücadelenin önünde işçi sınıfı olmalıdır. Ancak bugünkü haliyle Kıbrıs Türk işçi sınıfının bu mücadeleyi yönlendirecek siyasi, ideolojik bir örgütü, partisi yoktur. İşçi ve emekçi halk adına konuşan partiler ve sendika liderleri faşist sistemle bütünleşmişlerdir. İşçi sınıfı ne ideolojik ne de örgütsel olarak örgütlü değildir. Anti-faşist, anti-emperyalist birleşik cephenin subjektif şartları maalesef yeterli değildir dolayısıyla kendine sosyalist, devrimci diyen her şahıs, örgüt, çevre bu oluşumun siyasi ideolojik tabanını oluşturmakla sorumludurlar.

İlerici sendikacılar ise, uzlaşmacı liderlikleri teşhir edip tüm ülke çapında anti-faşist, anti-kapitalist sendikal birliği sağlamak için sendikal kitle içinde çalışmalıdırlar. Ekonomik krizi egemenlerin omuzuna yıkmak için genel grevler dahil hertürlü eylemi örgütlemeli, işçi ve emekçi halkı politize etmek için bu grevleri politik arenaya çekmelidirler. Her duyarlı birey, örgütlü olduğu ister kültür derneği, ister meslek örgütü, ister çevre örgütü, ister kadın örgütü, ister gençlik örgütü ne isterse olsun örgütünün anti-faşist hareketlere katılımını sağlamak için elinden geleni yapmalıdır. Devrimci, sosyalist siyaset ve ideolojinin bu hareketlerle birleştirildiği ölçüde anti-faşist, anti-emperyalist birleşik cephenin temelleri atılmış olacaktır.

SİVİL FAŞİZM TIRMANIYOR

Ülkü ocakları, Türk-Bir, T.I.T. gibi oluşumlar devletin ve hakim zihniyetin kitle hareketlerine karşı oluşturduğu örgütlenmelerdir. Ülkede yaşanan ekonomik ve siyasi krizin hat safada olduğu, statükonun kitlelere nelere mal olduğunu herkesce görüldü. Halk yığınları grev ve eylemlerle tavır koyma ve “barışa” olan özlemlerini dile getirmektedir. Devletin beslenen güç odakları “sahibinin sesi” misali taksimi ve ilhakı öne çıkarmakta “Barış” gibi herkesin benimseyebileceği masum bir söylemi bile hazmedememektedirler. Bu güç odakları halkımız için gerçek bir tehliktir. Emekçi halkımız bu güç odaklarına karşı durmalı. Tüm demokratik oluşumlar ortak tavır ve eylem birliğine varmalıdırlar. C.T.P.’nin “hükümette olduğunu” zannedenler yanlış içindedirler. Bu nedenle bu örgütlerle devletin bağımlı görmek istememektedirler.

Sonuç olarak demekler yasası ile demeklerin siyaset yapması “yasaklanmıştır.” Nitekim bazı demekler tüzükleri gerekçe gösterilerek tescil edilmemiştir. Örneğin Yazın Emekçileri Derneği gibi. Oysa yukarıda sözü edilen demekler siyasetin Allahını yapmaktadırlar. “Devlet” nerede? Bazı “demokratlara” duyurulur.

Bunlar Kim? Niyetleri Ne?

12-2-1996 tarihli bazı gazetelerde “Yıkıcı faaliyetlere Dur!” başlığı adı altında “Kıbrıs Türk Mücahitler Derneği” imzalı bir paralı ilan çıkmıştır. İlanın içeriğinde Kıbrıs’lı Türk’lerin hiç de yabancı olmadığı görüş, üslup ve aba altından sopa göstermeler bolca sergilenmektedir.

- * “Rumcular. Yıkıcı faaliyetler yapan örgütler.”
- * “Barış ve demokrasi maskesi altında yapılanlar.”
- * “Rumlarla işbirlikçi-yıkıcı faaliyetler.”
- * “Kıbrıs Türkü’nün direncini kırma ve dayatma çözümünü zorlama gayreti içinde olanlar.” v.s. türünden bolca bildik suçlamalar yapılmaktadır. Tabii suçlamalara “kanıt” da göstermeyi ihmal etmediler.
- * “Barış, hemen şimdi barış.” sloganının gündem yapılması.”
- * “Barış için sanat.” parolası ile SATIRİGO tiyatrosunun Kuzey’de sahne alması.”
- * “Kanıtlar” da ortaya konduktan sonra sıra “tehditlere” geldi.
- * Tüm bu olanlara “sonsuz kadar tahammül gösterileceğini sananlar büyük yanlış içindedirler.”
- * “Hazırlıkları süren ulusal kongre gur sesiyle gereken cevabı verecektir.”
- * “Gün ola, harman ola.”

Tablo ortada. Pervaz ve hoyratca yapılan bu gövde gösterisi dayanağını nereden alıyor? Bunun üzerinde durmak gerekir.

Bu devletten beslenen, en üst katlardan destek ve himaye gören bir örgütlenmedir.

DÜNYANIN "PUL" OLAN PARASI TL

Kaynak: Evrensel gazetesi
Tarih: 1 Şubat 1996

Merkez bankasının açıklamasına göre; Türk Lirasının, ekonomisi güçlü olan ABD, Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerin değil, Laos, Somali, Zaire, Brundi gibi geri kalmış ülkelerin para birimi karşısında da değersiz olduğu ortaya çıktı. 1 Burundi Frangı 235, 1 Botswana Pulası 21 bin 200 lira olduğu açıklandı.

İzlenen kambiyo politikası sonucunda Türk Lirası'nın, Dolara, Marka, Sterlin'e ve Frank'a karşı değil, dünya atlasında yerini bile bulmakta zorlanacağımız bir çok ülkenin parası karşısında da pul olduğu anlaşıldı. Her ne kadar siyasi platformda "Bir Türk'ün Dünyaya Bedel olduğu" öne sürülse de, Türk Lirası'nın ise pek de o kadar değerli olmadığı ortaya çıktı. 1 Burundi Frangı 235, 1 Botswana Pulası 21 bin iki yüz, 1 Barbados doları 29 bin yedi yüz otuz bir, 1 El Salvador Kolonu 6 bin sekiz yüz yirmi altı, 1 Etiyopya Birri 10 bin üç yüz on, 1 Laos Yeni Kipi'nin de 65 Lira olduğu açıklandı.

Maliye Bakanlığı'nın yayımladığı "VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ"nde, 31 aralık 1995 tarihi itibarı ile senetli ya da senetsiz alacak ve borçların değerlendirilmesinde kullanılmak üzere, Merkez Bankası'nca belirlenen alış kurlarının esas alınması istendi.

Buna göre, Türk Lirası'nın Uluslararası piyasalarda en değersiz para konumunda olduğu ortaya çıktı. Kişi başına düşen yıllık ulusal gelir açısından Türkiye'nin çok gerisinde kalan pek çok ülkenin parasının Türk Lirası'ndan altı ile birkaç bin kat daha değerli olduğu anlaşıldı. Fert başına düşen ulusal geliri 200 Dolar civarında olduğu öne sürülen Bangladeş'in bir takası, bin 484 Türk Lirası'ndan işlem görüyor.

Türk lirası'nın, ABD, Almanya, İngiltere, Fransa gibi ekonomisi güçlü ve gelişmiş ülke olarak bilinen ülkelerin para birimleri karşısında değil, yıllardır iç savaşı yaşayan ve pek çok sorunu olan Afganistan ile Honduras, Kolombiya, Nepal, Peru, Zaire, Somali, Zambia gibi geri kalmış ülkelerin de para birimleri karşısında değersiz konumda olduğu ortaya çıktı.

Merkez Bankası'nın belirlediği döviz kurlarına göre, Türk Lirası'nın dünyada değerli olduğu bir para birimi yok. Gerek ekonomik gerekse siyasi sorunları bulunan ülkelerin para birimi karşısında Türk Lirası değersiz konumda olduğu belirlendi. 1 Afganistan Afganisi 13, 1 Somali Şilini 23, 1 Zambia Kivaçası da 62 TL'ye eşit olduğu açıklandı.

TL'DEN KAÇIŞ

Dünya haritasında yerini bulmakta zorlanacağımız ve ismini dahi duymadığımız bir çok ülkenin parası karşısında, Türk Lirası'nın alım gücünün düşük olması, TL yerine Dolar, Mark ve Sterlin gibi para birimlerinin tercih edilmesine neden oldu. Böylece, günlük alış verişten kira sözleşmelerine kadar Amerikan Doları dikkate alınırken, Türk Lirası göz ardı edilir bir konuma gelindi.

Oysa Türkiye, 2. Dünya Savaşı sonrasında NATO'ya ve Uluslararası Para Fonu'na (IMF) üye olmazdan önce bir Amerikan Doları sadece 1 Lira 30 Krş'tu. 1946 yılının Eylül'de yapılan ilk devalüasyonla Dolar karşısında kuru, 2 Liranın üzerine çıkarıldı. Diğer taraftan, Gümrük Birliği ile birlikte Türk Lirası'nın kullanım alanının daha da daralması, kur artışının ise giderek hızlanması bekleniyor.

12 EYLÜL'LE GELEN MİNİ DEVALÜASYONLAR

Bir zamanlar Dolarla aynı alım gücüne sahip olan Türk Lirası, yüksek enflasyonlar nedeni ile son yirmi beş yılda sürekli olarak değer kaybetti. Bunun sonucu olarak 1970'de 15 Lira olan bir Amerikan Doları, 1995'in sonunda 60 bin 350 Liraya yükseldi. Son 60 yılda, bir Amerikan Doları karşısında Türk Lirası, 28 bir 447 misli değer kaybetti. Oysa 1930'lu yıllarda Türk Lirası, Dolar karşısında hemen hemen eşit durumda iken, TL'nin bu konumu daha sonraki yıllarda korunamadı.

Bu gün bir general emeklisi olarak Marmaris'te yaşamını sürdüren Kenan Evren'in 12 Eylül darbesi sonrasında mini devalüasyonlar dönemine geçildi. Daha öncesinde belirli aralıklarla yapılan devalüasyon, böylece küçük miktarlarda günlük yapıldı. Böylece TL'nin uluslararası para piyasalarındaki pul olma süreci de başlamış oldu. Süreç sonraki yıllarda da hızlanarak devam etti ve bugünkü konuma gelindi.

TL PUL OLDU (31 Aralık 1995)

Döviz	Tutarı (TL)
1 Afganistan Afganisi	13
1 Amerikan Doları	59.501
1 Arnavutluk Leki	637
1 Alman Markı	41.527
1 Bolivya Boliviyanosu	12.106
1 Botswana Pulası	21.220
1 Burundi Frangı	235
1 Dominik Pezosu	4.493
1 El Salvador Kolonu	6.826
1 Liberya Doları	59.800
1 Lübnan Lirası	37
1 Guatemala Quetzali	10.055
1 Haiti Gourdesi	3.147
1 Irak Dinarı	192.345
1 Peru Yeni Solu	25.961
1 Tayland Bahtı	2.374
1 Suriye Lirası	1.427
1 Ürdün Dinarı	84.343

Bertolt Brecht 97

Yaşında

Bertolt Brecht 10 şubat 1898'de Ausburg'ta dünyaya geldi. Büyük bir şair, tiyatro yazarı olarak ezilen sınıfların yanında saf tutmuş bir aydın olarak yaşadı. Özellikle şiir ve tiyatrodaki faşizmin gerçek yüzünü, yani yoksulluğu, acıyı, katliamları işledi. Eserlerinde umut ve direniş önemli yer tuttu. "Faşizm, mevcut mülkiyet ilişkilerini devam ettirmek için şiddete başvurmak zorundadır" der, Bertolt Brecht. Brecht'in Türkçede yayınlanmış bir çok eseri mevcuttur.

Şiir Kitapları:

Yarının büyüklerine şiirler
Makinelerin Türküsü
Karanlık Zamanlar

Roman Ve Öykü:

Canavar Öyküler
Beş Paralık Roman
Bay Julius Caesar'ın İşe

Diğer Yapıtları:

Tiyatro İçin Küçük Araç
Faşizm Üzerine Yazılar
Sosyalist Gerçekçilik ve Toplum
Sosyalizm İçin Yazılar
DeneySEL Tiyatro
İki Müntelcinin Konuşmaları

En kolayından başla öğrenmeye
Çoktan geldi zamanı,
Sakin geciktik falan deme!
Alfabe yetmez ama, öğren onu,
Başla bir kez ve dayan!
Ve ne yap yap, öğren herşeyi,
Ve ne yap yap, başa geç!
Sürgünde misin, öğren!
Zindanda mısın, öğren!
Mutfakta mısın, öğren!
Altmışında mısın, öğren!
Ve ne yap yap, başa geç!
Sen, evsiz barksız okula git!
Sen, tir tir titreyen, yut bilgiyi!
Sen, aç ve çıplak, al kitabı eline!
Bir silahtır sana o,
Sarıl ona, başa geç!
Sıkılma, arkadaş, araştır, sor!
Kulak asma her söylenene,
Gözünü dört aç, kendin gör!
Bir şeyi kendin öğrenmedin mi,
Onu bilmiyorsun demektir!
İyi bak şu hesaba,
Sensin onu ödeyecek olan!
Her koltukta oturana mim koy,
Nasıl gelmiş oraya, sor soruştur!
Ve ne yap yap, başa geç!

Bertolt Brecht

Bir yıllık abone olunuz

İsim Soyisim:.....

Adres:.....

Abone Tutarı

K.K.T.C: 500,000 TL.

T.C. : 600,000 TL

U.K. : £10

Bu Kuponu Abone Tutarıyla Birlikte Aşağıdaki Adrese Ulaştırmınız:

3 Mescit Sok. Güzelyurt.

Tel: 714 1948

"Kimlik Erimesine Karşı Birşey Yap"

Yavuz Tamakan

6 Ocak 1996 tarihinde, Lefkoşa Belediye Tiyatrosu sanatçılarının önderliğinde yapılan; "Kimlik Erimesine ve Kültür Yozlaşmasına Son" genel sloganıyla, bildiri dağıtıp, çeşitli ilginç kostümler giyerek, Atatürk Kültür Merkezi önünden Sarayönü'ne kadar yürüdüler.

"Yaşamak için birşey yap... birşey yapalım" başlıklı bildiride ülkenin girmiş olduğu çıkmazın sebebiyet verdiği ortamdan memnun olunmadığını dile getirerek, toplumu eylem ve dayanışmaya çağırışlardır.

Yapılan eylem toplumumuzun içinde bulunduğu bu kaosa duyarlı olacağını sandığımız diğer kesimlerin de ilgisini çekmektedir. Beklenen, tüm bu duyarlı kesimlerin geniş bir platformda biraraya gelip verilen mücadeleyi etkinleştirmeleridir.

Kimlik erimesini durdurulması ve kültür asimilasyonunun sona erdirilmesi için kendi değer ve kültürümüze sahip çıkıp sınıfsal mücadele çerçevesinde ele alınmasının bizi amaca ulaştıracağına inanıyoruz.

YED olarak vermiş olduğunuz mücadeleyi destekler, toplumsal ve kültürel alanda yapılacak eylem ve organizasyonlarda birlikte hareket etmenin bizlere güç vereceğine inanıyoruz. İşbirliğine hazır olduğumuzu ve diğer odakların da bu mücadeleye destek vermesinin şart olduğunu belirtiriz.

OKUYUCUDAN GELEN

Önce, her türlü özveriye göstererek hiçbir zümreye angaje olmadan gerçek yurtsever ve demokrat çizgideki böyle bir gazeteyi yaratmaları kutlarım. Eminim, Kıbrıs'taki diğer bütün gerçek ilerici ve maddi, manevi, yazı ve şüphesiz eleştiri katkıları ile bu gazetenin gelişmesine omuz verecek ve sesimizi yükseltebileceğiz.

"KURTARILAN DÜZÜLÜR

MARİFET KURTULMAKTIR" Nezyen

Bugün yaşananlar artık HERKESİ etkilemektedir ve benim vatanım Kıbrıs'tır diyen herkes durum muhakemesi yapmak zorundadır. Yirmi iki yıldan beri OLANLARI VE OLMAYANLARI yorumlayabilişizdir.

1974'de "Kıbrıs Cumhuriyetinin bozulan anayasal düzenini yeniden tesis etmek" iddiasıyla askeri hareket yapıldı. Can güvenliği nedeniyle biz-çoğumuz İSTEYEREK Rumlar ise İSTEMEYEREK, kendi ülkemizden göç ettik. Kıbrıs'ın Kuzey ve Güneyinde o zaman geçici sanılan nüfus yoğunlaşmasının aslında YOĞUNLAŞTIRMA olduğu bugün apaçık ortadadır. Ardından bir ganimet, yağmalama ve BÜTÜN RUM toplumuna karşı kin ve nefret ortamı yaratıldı. Adına "DEVLET" dedikleri bir "Ucube bir yapı" kuruldu. Sağa sola şu bakanlık bu bakanlık diye tabelalar asıldı. Bunların başına yüksek maaşlı YÖNETİCİ rolünü verdikleri birtakım kişiler getirildi. Bunu devamlı kılmak için vapurlar dolusu nüfus taşıdı. Yetmedi, "uçan kuş" vatanı yapılı. Buna karşın kurtarıldığı iddia edilen toplum eridi kaçabilen kaçtı. Yarı toprağı girilmez bölge ilan edildi, kimliksiz, kültürsüz, sevgisiz, özgüvensiz bir toplum yaratıldı, üretimden koparılıp. "Kurtarılanlar" itildi, katıldı, güdüldü, soyuldu, karanlıklara gömüldü, vatansız kaldı vatanında.

Memlekette TIS yok. Neden?

Artık bu işin adını koyunuz. İster Entegrasyon, ister Taksim ister İlhak vs. deyin. Sonuçta bütün yapılanlar ve yapılmayanlar bizim vatanımızı elimizden almak içindi. Bunun için Rumların malı bize rüşvet olarak verildi. Çoğumuz bu rüşveti büyük bir iştah ve onursuzlukla kabul ettik. Bu rüşveti "yasallaştırmak" için ortaya puan, tahsis, tapu vs. gibi safsatalar atıldı. Kimileri bir gecede dolar-mark milyoneri oldu. Çoğumuz birbirimizin gırtlığına yapıştık. Daha fazlası için neler yapmadık, yapmıyoruz? Fakat diliyoruz ki, bilmeyen öğrensiz, ÖZEL mülkiyet, devlet sınırlarının değişmesiyle ortadan kalkamaz. Dünya hukukunda bu böyledir. Kıbrıs'ın Kuzeyi de bu dünyada olduğuna göre bu kural burası için de geçerlidir. "Geçersizdir" dersiniz, bu toprak parçası dünyada değildir. Demek ki o zaman da dünyanın SİZİ YOK saymasına kızamazsınız.

Uyanalım artık. Çocuklarımıza bir vatan bırakamamanın hesabını veremeyeceğiz. Başkalarının malını sahiplenerek ömür boyu vicdan azabıyla yaşayamayız. Kısacası rüşvet karşılığı vatan sattığımızı bilerek yaşayamayız.

Öyleyse,

Öyleyse, özeleştiriyi yapıp vatanımıza sahip çıkalım

Hemen ŞİMDİ

Başka yolu yok.

Selim GÖZE

SÖYLEŞİ (Baştarafı Sayfa 10'da)

Örneğin, jaz müzik, köleliği, ezilmişliği ve beyaz efendilere karşı duyulan kin ve öfkeyi dile getiriyor. Bugün burjuvazi jaz müziğine de sahip çıkıyor; ama jaz müziğin çıkış noktası sınıfsal bir özden gelir. O halde bir sanat eserine sınıfsal bir nitelik kazandıran, sözkonusu sanat eserinin doğuş evresi ve hitap ettiği toplumsal sınıftır. Fakat salt ideolojik bir amaca yönelik güdümlü bir sanat anlayışı da kanımca, propagandadan öteye gitmez. O nedenle sanat eserini veya müziği insani sıcaklıktan ve estetik özünden uzaklaştırmamak gerekir.

BAŞYAZI

(Baştarafı Sayfa 1'de)

T.C. ve dış kaynaklı sermayeye peşkeş çekmek. Egemenler, bu olguya karşı çıkan halk kesimlerinin direncini kırmak için, halkı karanlığa gömmek sureti ile halka baskı uygulamaktadırlar.

Egemenlerin resmi terörü tırmanırken, sivil faşist hareket de tırmandırılmaya çalışılmaktadır. K.T. Mücahitler Derneği yine gazete ilanları ile toplum içerisindeki demokratik hareketlere kin kusmuş, tehtitler savurmuştur.

Yurt dışında ise doğrudan Kıbrıs'ı ilgilendiren en önemli olay Ege krizi olmuştur. İç işlerinde bunalım yaşayan T.C. ve Yunanistan egemenleri içteki tansiyonu düşürmek için tezgahladıkları bu kriz büyük patronları ABD emperyalistlerinin sözde müdahalesi ile şimdilik dondurulmuştur.

Egemenler, ekonomik ve siyasi krizlere girdikçe halka karşı daha da saldırganlaşacaklardır. Bu yetmeyince, emekçi halkın canı ve kanı pahasına diğer ülkelere karşı savaşa girmeyi de göze alacaklardır. Egemenlerin saldırılarını ve savaş çığırtkanlıklarını sadece işçi sınıfının ve emekçi halkın karşı savaşımı önleyebilir. Bilinçli, örgütlü ve kararlı mücadele tüm krizleri egemenlerin sırtına yıkacak ve onların kapitalist-empereyalist sömürü sistemi ile birlikte çökmeleri ile sonuçlanacaktır. İşçi sınıfı ve geniş halk yığınlarına gerçek özgürlük, demokrasi ve barış ancak o zaman, sosyalizmin kurulması ile gelecektir.

KISA... KISA... KISA...

Paralı Eğitime Hayır!

Eğitim-Sen Ankara Şubesi'nin çağrısı üzerine emekçi memurlar paralı eğitimi protesto ettiler. Ankara'da Ulus Heykeli'nin önünde 2 şubat'ta yaklaşık 150 kamu emekçisi memur "katkı payına" karşı biraraya geldi. Emekçi memurlar buradan "Ben Bir Öğretmenim, Tahsildar Değil", "Mademki Katkı Payı İstiyorsunuz, Vergimi Geri Verin!", "Savaş Bütçesi Değil Eğitim Bütçesi" yazılı dövizler ve "Paralı Eğitime Hayır!" pankartıyla Valiliğe yürüdüler. Valiliğin önünde polis, "slogan atarsanız dağıtırım" tehdidini savurdu. Emekçi memurlar ise, "Paralı Eğitime Hayır!"; "Katkı Payına Hayır" sloganları atarak toplanan imzaları Valiliğe verdiler.

"Kardak Krizi"nin Öteki Yüzü

Egede 400 m²'lik kayalık için Türk ve Yunan egemenleri dünyayı ayağa kaldırdı. İki Ulusun halklarını şövenizm ve düşmanlıkla bir defa daha zehirlemeye çalıştılar, Burjuvazinin boyalı basını ve görsel medyası savaş çığırtkanlığında olmadık sahtekarlıklar sergilediler.

Oysa klasik yöntem olan "kriz" sık sık iki ülkenin gündemine sokulmaktadır. Amaç her iki ülkede varolan ekonomik, siyasi krizin gözardı edilmesi, gizlenmesidir. Bizdeki burjuva artıkları ve kalemlerleri de "bu krizden" nasıl yararlanırsınız?! diye seferber oldular.

Tüm bu gelişmeler olurken bir tavır daha vardı ki boyalı basın ve görsel medya bunu "atladı"

Yunanistan Genel İşçi Sendikaları Konfederasyonu (YSEE) Atina'da binlerce işçinin katıldığı bir miting düzenledi. Mitingde "halkların kardeşliği; Barış" sloganları haykırıldı.

"Ankara, Atina, Lefkoşa, NATO'nun planlarına üs olmayacaktır." sloganları Egenin karşı kıyısına, hatta ta Kıbrıs'a ulaştı. Bu haykırışı "bizim" kör, sağır, dilsiz medyamız malesef "duymadı."

Çalışanların İhtiyat Sandığına Yatırdığı Paralara Ne Oldu?

Narenciye sektöründe çalışan yüzlerce işçinin işlerine son verilmesine rağmen İhtiyat Sandığı'nda birikmiş paralarını alamadıkları bildiriliyor. Asgari beş yıllık yatırımlarını almak için İhtiyat Sandığına başvuran işçiler "para yok", "haklısınız ama emir böyle" yollu açıklamalarla geri çevriliyorlar.

Parasını alamayan bir kısım işçi muhabirimize "Bu paralar bizim alınterimizle birikmiş paralardır. İhtiyat Sandığı yetkililerinin bizim alınterimizi tüccarlara peşkeş çekmeye hakkı yoktur. Kendi paramızı alabilmek için bizleri yalana başvurmayla zorluyorlar" şeklinde konuştu.

Adının açıklanmasını istemeyen diğer bir işçi de şöyle dedi: "Torpili olanlar paralarını hemen aldılar. Bana vermeyeceklerini söylediklerinde; ben de hasta olduğumu, tedaviye gitmek zorunda olduğumu söyledim. Bunun kanıtlanmasını istediler, ben de bir bilet ayarlayıp götürdüm. Tamam, vereceğiz dediler. Sizin anlayacağınız kendi paramı alabilmek için yalan söylemek zorunda kaldım. Paralarımıza ne olduğunu, niye ödenmediğini Çalışma Bakanı açıklasın."

Eğitimde Özelleştirmeye Hayır

Eğitimde özelleştirme saldırısı, Taksim ve Kızılay'da militan ve kitlesel gösterilerle yanıtladı. Mersin, Adana, İzmir, Bursa, Balıkesir, İstanbul, Samsun, Çankırı'dan gelen üniversiteli, liseli gençlik, Ankara'dakilerle de birleşerek, Valilik tarafından gösterilere yasaklanan Kızılay Meydanı'nda, "Artık Haraç Ödemiyoruz!", "Paralı Eğitime Hayır!", "Eğitimde Özelleştirmeye Hayır!", "Parasız, Eğitim Hakkımız, Söke Söke Alırız!" sloganlarını yükselttiler. Taksim Meydanı'nda konuşmalar yapıldı, halaylar çekildi, toplanan imzalar TBMM'ye gönderildi. Öğrenciler miting sonunda dağılırken çevik kuvvetten birkaç polisin öğrencilere tekme atması sonucu öğrenciler tepki gösterdi. Polis saldırıya geçti. Pek çok öğrenci yaralandı, gözaltına alındı. Öğrenciler, kendilerine saldıran Polisi ve panzeri taş yağmuruna tuttu yol üzerinde bulunan faşistlere ait standlar yerle bir edildi, büyük mağazaların camları kırıldı.

Kuzey Kıbrıs uyuşturucu Cenneti oldu.

BASINDAN Tarih	yer	Miktar
03 Ekim 95	Girne Limanı	10 Kilo esrar.
10 Ekim 95	Girne Limanı	4.5 Kilo eroin.
28 Kasım 95	Lefkoşa	30 Gram eroin.
28 Kasım 95	.....	2 Kilo esrar.
17 Aralık 95	Lefkoşa	250 Gram esrar.
19 Aralık 95	Mutlukaya	4.5 Kilo esrar.
27 Aralık 95	Ercan H. Limanı	5 Gram Kokain.
27 Aralık 95	Lefkoşa	10 Gram esrar.

Genç Olmak

GENÇLİĞİN SORUNLARI

Gençliğin sorunları, içerisinde yaşadığımız kapitalist sistemden, sosyal, siyasal gelişmelerden ayrı düşünülemez. Aksi halde bir dizi sorun birbirinden bağımsız ve temelsiz ele alınmış olur. Bu da sağlıksız değerlendirmelere ve yanlış sonuçlara yolaçar.

Kapitalizm, sömürü, soygun ve amansız bir şiddet düzenidir. Kapitalist toplumda bir avuç sömürücü burjuva çocuğu dışında, milyonlarca genç, açlığın, yoksulluğun, sefaletin ve işsizliğin pençesinde inlemektedir. Kapitalist düzen, gençliği yalnızca ekonomik olarak yıkıma uğratmaz. Ekonomik yıkım fiziki ve ahlaki yozlaşmanın da koşullarını hazırlarlar.

Gencin ve gençliğin sorunları ailede başlar. Kapitalizmin dayattığı ekonomik bunalım aile huzurunu ortadan kaldırıp yerine gergin ve huzursuz bir aile ortamı yaratmaktadır. Gencin aile içerisinde yaşamı, sorumluluğu paylaşması büyük önem taşır.

Ailedeki demokratiklik ve karar süreçlerine katılım gencin ileriki yaşamında büyük rol oynar, oysa ülkemizde bir yanda otoriter, baskıcı aile tipi, diğer yanda çocuğunun farkında bile olmayan, başıboş bırakan ve buna da "özgürlük" diyen aile tipi var. Her iki tip de gencin sosyal gelişiminin önünde engeldir.

Ailedeki ilişkiler ve aile eğitimi, okulda da olumsuz bir içerikte sürer. Kapitalist toplumda eğitim burjuvaların hizmetindedir.

Kapitalist toplumda eğitim burjuvalara uysal uşaklar ve becerikli işçiler yetiştirmek için vardır. Kapitalist eğitim sistemi, bencillik, aç gözlülük, bireysel hırs ve bilginin kişisel çıkarlar için kullanılması üzerinde yükselir. Burjuvazi okulu, öğrencilerin dikkatini toplumsal sorunlardan ve çözümlerden uzak tutmak için kullanır. Kapitalist toplumda bilim insanın insan tarafından sömürülmesinin aracı haline getirilir.

Devletin şöven, gerici anlayışı, not ve disiplin korkusuyla gençliğe dayatılır. Birbirleri ile paylaşmayan, kolektif çalışmayı yadsıyan bu sistem, genci arkadaşlarına karşı not uğruna kıskırtır, genci bencil ve çıkarıcı kılar.

Eğitimin metalaştığı bu sistemde parası olan bilgiyi satın alır. Tabii satın aldığı bilginin içeriği de herkesin malumu. Ülkemizdeki bir üniversitede okumak için dersane furçasından geçmek ve üniversite için aylık en az 15 milyon TL harcamak zorunda kalınır. Şu veya bu bölümü bitirip meslek sahibi olan genç askerlik sonrası elindeki diploma ile ortada kalır. Üretimin olmadığı ülkede istihdam olmaz. Bu sebeple gençlik yurdunu terkeder. Son yıllarda gençliğin en büyük sorunu işsizliktir. Bu da göç ve ilticaları gündeme getirmektedir. Gidenlerin yerine; kaçak, ucuz işgücü geldiği için bu düzenin devamını isteyenlerin sorunu olmaz.

"Zorunlu bağışlar", "Katki payları", "Kitap parası" somutunda ortaçağda yaşama geçen devletin paralı eğitimi ve ülkemizdeki üniversitelerin paralı olması işçi ve emekçi çocuklarının eğitim hakkının gaspına yönelik bir saldırıdır. Gençlerin siyasetle ilgilenmesinin önündeki engeller, üniversitelerde siyasi örgütlenme özgürlüğünün olmayışı, gençlerin karar süreçlerinde örgütlü bir mücadele vermesinin önünde olumsuz bir etkisi olur. Üniversitelerdeki sözde örgütlenme özgürlüğünün de aslında düzenin devamını savunan burjuvalar için var olduğunu paraşütçüler kulübü, fotoğrafçılık, dağcılık vb. örgütlerle gençliğin enerjisinin mümkün olduğunca dönen çarklara zararsız hale getirilmeye çalışılmasını teşhir etmeli, "uzaylılar var mı yok mu" vb. konularla gençlerin araştırma öğrenme arzusunun gerçeklerden çok ütöpik ve bilimsellikten uzak uğraşlarla ve tartışmalarla meşgul edilmesini şiddetle reddetmeliyiz. Bizler, akademik sorunların yanında demokratik savaşımızda da yerimizi almalı ve anti-faşist, anti-empyralist karakterli demokratik hareketi yaratmalı ve buna önderlik etmeyi hedef almalıyız.

Ülkemizde, sosyal yaşamın barlar, diskolarla sınırlı olması, spor ve kültürel aktiviteleri için altyapı sorunlarının hat safhada olması gençlerin dinamik yapılarını köreltir ve alternatifsiz bırakır.

Özellikle, ortaöğretimi tamamlamadan işlemek zorunda kalan genç arkadaşlarımız çiraklık eğitimini tamamlamadan askere gidiyorlar. İki yıl boyunca askerde toplumsal üretimin dışında kalmak hem mesleki, hem de kişilik gelişimini olumsuz etkilemektedir. Askerlik eğitimi sonucu, boynuneğen, haksızlıklara karşı susan kısacası pasif bir bireyin daha topluma katılmasına sebep olur.

Hayat pahalılığı, ev kiralalarının karşısındaki düşük gelir, ev ve arsa fiyatlarının korkunç maliyeti, toplum tarafından dayatılan ve gençlerin almakla yükümlü olduğu eşyalar, çeyiz olgusu gençlerin ailelerinin ekonomik desteğini zorunlu kılar ve onlara bağımlılığı dayatır.

Gençliğin sorunları tabii ki bu işaret edilenlerle sınırlı değildir. Ama önemli olan bu sorunların kaynağını doğru tespit edip, ortadan kaldırmaktır.

Ülkemizin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel yapısı ile gençlik sorunları doğrudan bağımlıdır.

Kapitalist sistem içinde, kar uğruna her türlü sömürü çarkı, yolsuzluk, adam kayırma yaşanmaktadır. Partizanlık dizboyu sürmektedir. Sistemle bütünleşmiş düzen partileri gençliğin sorunlarını istismar ederek oy toplamaktadırlar. Oysa hükümete geldikleri zaman nasıl sistemin bir parçası oldukları görüldü. Üniversite "haraçları" konusunda takındıkları tavır ortadadır.

Ülkemizi, empyralizm ve yerli işbirlikçileri elbirliği içinde bölmüşlerdir. Kıbrıs, her iki toplumun ortak malı, her temelde eşit anayurdu olmadıkça ve sömürücüler iktidardan uzaklaşmadıkça sorunların kaynağı ortada durur.

Sosyalizmle birlikte üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet sistemi yıkılır, üretim araçları üzerinde, üretimin toplumsal niteliğine uygun olarak toplumsal mülkiyet sistemi kurulur. Kapitalizmin temeli azami kar yasası yerine toplum bireylerinin ekonomik,

kültürel ve manevi düzeylerini en yüksek tatminini hedefleyen yeni bir yaşama bırakır. Sosyalist toplumda gençlik, açlık ve sefaletin son bulduğu, fiziki ve ahlaki yozlaşmanın yok olduğu, eğitim ve öğretimin yalnızca toplumsal gereksinimlerine göre karşılanmasına göre düzenlendiği, bilimin insani amaçlar için kullandığı bir ortamda yetişir.

Sosyalizmde elde edilen fazla ürün bir avuç kapitalistin elinde birikmez tam tersine ihtiyaçların karşılanması için topluma geri döner. Çocukların çalışması yaslanır, gençlerin ağır koşullarda ve uzun saatler boyunca çalışmasına son verilir.

Eğitim herkes için zorunlu, eşit ve parasız hale getirilir, aynı zamanda eğitim öğretimin yaşamın somut ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenir.

Gençler; okulda, mahallede, büroda, fabrikada, dernekte, sendikada ezilenlerin gözü ve kulağı olmalıdır. Gerici faşist güçlere karşı örgütlenmelidir. Çalışanların sınıf çıkarlarını benimseyip savunmalıdır. Devletin ideolojik aygıtları olan tv, radyo ve boyalı basının dışına çıkarak ihtiyaçlı olan bilgi ve deneyimi emekçilerin yüzlerce yıllık mücadele tarihlerini anlatan yayınlardan öğrenmeli ve dersler çıkartmalıdır.

Çözüm, insanın insanca yaşayacağı sömürünün ortadan kalkacağı bir düzende, "Sosyalizm"de mümkündür.

Dostlar, kapitalist sistemin bizlere biçtiği bu gömleği giymemeliyiz. Bizler doğru örgütlenme ile emekçilere dayanarak geleceğin mutlu, özgür ve birleşik yurdunu kurmalıyız.

ÖYKÜ

İŞÇİ KIZIN GÜNCESESİ

Daha doğduğum gün babam utandı kız olduğuma.

Büyürken sokakta oynatmadılar ve belirsiz tehlikelerle korkuttular. İlk okulda bile, niye etek giymek zorunda olduğumu anlayamadım. Fazla da okuyamadım. "Kız kısmına diploma ne gerek" Nakış öğrendim ve örgü. Ama hayat iki düz bir lastikten öte birşey olmalıydı. Sordum "Kızlar çok konuşmaz" dedi annem. Oysa haykırarak ne çok şey vardı. Ayıp olduğundan değil birbirlerinin cebine zarar verdiğinden çok konuşmazmış kızlar. Şimdi anladım.

Sevemedim korkusuzca. Güvenemedim sevgime "Kirlenen" damgasını istemedim alımda. Oysa "Kirlenen", sevgiyi paraya bağlayan ve et ilişkisine indirgeyerek fuhuştan vergi alanlardır bilemedim.

"Böyle gelmiş böyle gider" derdi babam. Cahildim iyi bir kocaya sığınmayı bekledim.

Geldiler, gördüler evlendim.

Zaman değişti evdeki herkes çalışmalı dedi televizyon, fabrikaya işçi girdim.

Ağır iş belimi bükte gençliğimi çaldı. "kızlar böyle işte çalışır mı? Erkek işi, bilek işi, neden?" dedim. Ucuz olduğum içinmiş.

Eşim işçiydi. Benim kadar yorulur o da.

Eve gelir gelmez yemeğim ocaktadır. Bulaşık çamaşır vs. vs. bitmez tükenmez her gün aynı işler.

Çocuk ağladı mı eşim de gider evden. Yalnız kalırım dört duvarımla. Evimi, hiç sevemedim.

Sevgiyi emziremedim çocuğuma. Ancak akşamdan akşama. Açlığı kaldırmak için nefesinden ve çıplak bırakmamak için, yalın ayak koştum soğuk makinanın önüne.

Boynum eğik, Yüreğim yalnız, öyle yaşamak olur mu?

Farklı kadınlar da var. Televizyonda gördüm korkmuyorlardı.

Bizim fabrikada da var. Ateş kızlar, devrimciler. Nasıl cesur, nasıl yürürler dimdik.

Olsam onlar gibi... çocuğum?

Olsam onlar gibi... Kocam?

"Sustun da ne kazandın" dedi bir gün devrimci kızlardan biri. "Ne karnın doydu adam gibi, ne de ana oldun anan gibi. Saygı duydu mu kocan evini temiz tuttu da"

Yıkıldı zavallı küçük dünyam altına alarak beynimdeki, yüreğimdeki zincirleri.

Ben de haykırdım onlar gibi.

"Bu file kaç ter damlasına doluyor patron bey?"

"Bir çocuk kaç doğuyor?"

Dimdik yürüyorum şimdi eşimle, çocuğumla belki de hiç yaşanmamış bir sevgiyi üretebilmek için.

Dimdik yürüyorum şimdi emeğimin hakkını alabilmek için. Daha doğduğum gün babam utandı kız olduğuma.

DÜNDEN BUGÜNE KADIN SORUNU - 2 -

Kapitalizmde, kadını ilk etkileyen olgu, makineleşmenin geniş çapta ilerlemesi idi; Kas gücünü gerekli kılmayan makineler yerleştirildikçe, kadınlar ve çocuklar iş yerlerindeki işçilere katıldılar.

Kadın emeği oldukça ağır koşullarda ve erkek işçilere oranla çok daha az bir ücret karşılığında kapitalizmin çarklarına kar olmaya başladı.

Kadının ailenin ihtiyaçlarına karşılık verebilmesi ve çocuklarının daha iyi beslenebilmesi için çalışması zorunluluk haline gelir.

İşletme sahipleri proleterlerin yaptığı işi makinelerin yaygınlaşması ile iş bölümü haline getirip işçinin bağımsızlığını ve onunla birlikte işçi için bütün özendiriciliğini yitirdi. Kendisinden yalnızca en basit, en usandırıcı ve en kolay edilen el becerisi istenen proleter, makinenin sıradan basit bir ek parçası haline gelir.

El emeği ne kadar az beceri ve güç harcamayı gerektiriyorsa, yani modern sanayi ne kadar geliyorsa, kadın emeği erkek emeğinin yerini o kadar çok almaya başlar. Cins ve yaş farklılıklarının işçi sınıfı için artık hiç bir önemi yoktur, yalnızca cins ve yaş farklılıklarına göre giderlere yol açan emek araçları vardır.

Bu durumda kapitalistler özellikle sanayi dallarında erkekler yerine daha az baş ağrıtan, boyun eymeye alışkın olan ve erkeğe göre çok daha az ücrete çalışmayı kabul eden kadını tercih eder duruma geldiler.

Bu sanayinin kas gücüne ihtiyacının tamamen kalktığı dalları dışında da uygulanır oldu. Özellikle vücudununun kaldırılmaya yetmeyeceği koşullarda bile ucuz emek gücünü temsil eden kadın bir çok alanda erkeğinin yerini aldı. Ne var ki fiziksel olarak erkekten daha az dayanıklı oluşu doğum vb. özel durumları çoğunlukla dezavantaj olarak kendini göstermekte, erkeğin emek gücünün öne çıkmasına sebep olmaktadır.

Sanayinin gelişmediği dünyanın her yerinde eşit oranda değildir ve kas gücüne duyulan ihtiyacı tamamen ortadan kaldıracak duruma da gelmemiştir.

Kapitalizmin bir çok sanayi dalında erkeğin emeği çoğunlukla tercih olmaktadır.

Esas olan erkeğin emeği olduğuna, kadının fiziksel yapısı, doğum vb. özel durumları yaşadığına göre kapitalist, işçinin emek gücünü tamamen sömürerek evine gönderdiği erkeği bir sonraki iş gününe hazırlanması için birtakım hizmetlere ihtiyaç duyar. Bu noktada proleter kadın devreye girer...

İşinde emeği iliklerine kadar sömürülen evine ulaşana kadar her türlü toplumsal baskı, cinsel taciz, gücünü aşan çalışma koşulları vb. ile ayakta duramayacak kadar posası çıkan kadın eve gelir gelmez, akşamın yemeğini pişirmek, çamaşır bulaşık gibi yineleyici ve bıktırıcı işleri tamamlamak söküklükleri dikmek kocasının ve çocuklarının ihtiyaçlarını karşılamak ve bir sonraki iş gününe hazırlanmak zorundadır.

Kadınlar hem ev dışında çalışıp hemde eve geldiği zaman evde çalışmak zorunda ev işlerini yapmak, yemek pişirmek, çocukların bakımı ve okul durumu ile ilgilenmek

zorunda kaldığından erkeklerden en az iki katı daha fazla çalışarak çifte sömürü denilen olguyu yaşarlar.

Kadının dört duvar arasından kurtularak toplumsal yaşama atılması, ekonomik olarak belli bir gelir elde edişinden ve ailenin geçimine sunduğu katkıdan çok daha değerli şeyler öğrenmesine sebep olmuştur.

ANALIK HUKUKUNUN kaldırılması ile kabullenmek zorunda olduğu "soframızdaki yeri öküzmüzden sonra gelen" konumundan kurtulabileceğini, düşünebileceğini, üretebileceğini öğrenen ve toplumda daha saygın bir yer edinebileceği bilincine varan kadın eskiden büyük bir boyuneğişle kaldırmaya çalıştığı bir çok işe erkeğinde omuz vermesini talep etmeye başlar.

Kadın ev ekonomisinin yarı yarıya olmasa da büyük oranda, taşınmasına yardımcı olmaktadır. Kadının dört duvar arasında toplumsal üretime geçişi erkek karşısında yeniden belli bir saygınlık elde etmesine sebep olmuştur. Ne var ki erkek, çağlar boyunca elde etmekten çok memnun olduğu ailedeki üstünlüğü kolay kolay bırakmak istemez. Ev işlerinde (çok iyi niyetli bakılacak olursa) kendini en fazla bir "yardımcı" olarak görür. Bazı işleri kadının sırtından almayı ve kendi görevi olarak düşünemez.

BURJUVAZİ KADIN SORUNUNA SAHİP ÇIKIYOR??

Emekçi kadın doğru bir önderlik altında yönlendirildiğinde kapitalizm için hiç de hafifsenmeyecek bir tehlike oluşturur.

Kapitalizmde kadının uyanışının farkedilmesi ile onu yanlış eylemlere hapsetmek gerekliliği duyan burjuvazi FEMİNİZM akımını alternatif olarak sunar.

Kadının başına gelen ve gelebilecek olan her türlü kötülüğü erkeğe yükleyen ekonomik koşulların insan ilişkilerini nasıl mekanize ve maddi çıkarlara dayalı hale getirdiğini örtbas eden feminizm proleterya içinde örgütlenmeyi başaramamış daha çok burjuva kadınlarının bir takım cinsel ve maddi kazanımları için mücadele etmekle sınırlanmıştır.

Emekçi kadının kafasını karıştırmak görevi sadece feminizme ait değildir.

Kadın sorununa şaşı bakan küçük-burjuva akımlar kimi zaman kadının varlığını tamamen görmezden gelerek, kadın sorununu hiçbir şekilde işlemeden işçi sınıfını örgütlemeye çalışmaktan; kadın sorunlarını fazlasıyla abartarak sorunu çok yönlü görmeksizin kadınlardan oluşan bir örgütü savunmaya kadar savrulabilmektedirler.

Bizce doğrusu, kadının sınıfı ile birlikte örgütlenmesi sosyalizm kavgasına kanalize edilmesidir. Bu tabi ki sosyalistlerin özgün bir kadın çalışması yapmayacağı gerekli yerlerde uygun olan örgütlülüklerin oluşturulmayacağı anlamına gelmemektedir ama asıl olan sınıfsal örgütlenmedir. Geri kalan her demokratik hak ve mücadele bu doğrultuda şekillenecektir.

İnsanlık tarihinde, ezilenlerin hiç bir büyük hareketi, emekçi kadınların katılımı olmadan yürümemiştir. Ezilenlerin arasında en ezilenler emekçi kadınlardır.

(Devamı sayfa 6'da)

HOŞGELDİN 8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

8 MART, ne boyalı kokonaların mirası, mülk edinme hakkı istedikleri, ne de feministlerin erkekler karşısında üstünlüklerini ispatladıkları gündür.

8 MART, dünya emekçi kadınlarının kapitalizm koşullarından kaynaklanan çifte sömürüye karşı haykırdıkları, baş kaldırdıkları bir mücadele gündüdür.

Emekçi ordusunun haykırışına sen de katıl.

HAYKIR

"KADIN BİR SÜS EŞYASI DEĞİLDİR"

Yıllar boyu erkeğe, koluna girenle gurur duymak istemesi öğretilmiş. Zekası ve yetenekleri ile değil ama güzel, şık görünüşü ile. Kadına ise erkeğin aksesuarı olması tembihlenmiş. Televizyon, boyalı basın bu işin inceliklerini tanıtmış benimsetmiş.

HAYKIR

"KADINA SÖZ HAKKI"

Önceleri "Kızlar çok konuşmaz" diye sustururdu anneniz, sonraları kocanız "Sus kadın" demeğe başlar ve çocuğunuz "Yeter anne" peki ev işleri dışında hiçbir konuda görüş belirtme zamanınız gelmiyeycek mi?

HAYKIR

"KADIN UCUZ İŞGÜCÜ DEĞİLDİR"

"KADIN YETENEKLERİNE, FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNE UYGUN İŞLERDE HAKKI OLAN MAAS KARŞILIĞI ÇALIŞTIRILMALIDIR."

Çalışma hayatına katılmak iyi güzel de fiziksel olarak kaldıramayacağın ağır işlerde; saatlerce ayakta; kadınlığını tehdit eden radyasyon/ kimyasal maddeler arasında hem de erkek olmadığın için daha düşük ücretle nereye kadar tahammül edeceksin?

HAYKIR

"KADIN İŞ ORTAMINDA DA TEMİZLİK GÖREVLERİNE ADAY DEĞİLDİR"

İşiniz ne olursa olsun kadın olmak o iş yerinin temizliğini, kahvesini çayını vb. de üzerinize almak demektir. Oysa bu gibi işler fazlasıyla yorucu olduğu, zaman aldığı için ayrı bir istihdam gerektirir. İşyerinizdeki temizlik vb. de üzerinize yıkılırken esas işinizde başarılı olmanızı patronunuzdan başka kim bekleyebilir.

HAYKIR

"KADIN KORUNMAYA MUHTAÇ DEĞİLDİR"

Yaşı, yaşam tecrübesi ne olursa olsun yanınızdaki erkek sizi hemcinslerinden korumak mantığı ile hareket eder. Biri laf atmamalı yabancı göz değmemeli yoksa kardeşiniz,

abiniz, nişanlız veya eşiniz heran devreye girip kendilerine ait gördükleri ve sizin sahip çıkamayacağınızı düşündükleri namusunuzu korumaya kalkabilir. Üstelik böyle bir durumda suçlu yine her zaman sizlersiniz.

HAYKIR

"KADIN EVİNİN HİZMETÇİSİ DEĞİLDİR"

Ev ortak kullanılan bir ortamsa, bu ortak yaşam sonucu kirlenenin, dökülenin tertip ve temizliği de paylaşılmalıdır. Sağlık durumu gün boyunca nasıl yorulduğu gözönüne alınmaksızın her işi kadının üstlenmesini beklemek, sözde yardım etmek amacıyla salata yapmaya yardım etmek yetmez.

HAYKIR

"ÇALIŞAN HER KADIN DOĞUM, EMZİRME İZİNİ, KREŞ HAKKINA SAHİP OLMALIDIR."

Doğum her kadının standart şartlarda yaşadığı bir olay değildir. Kimi kadınlar normal doğum yaparak çok kısa bir sürede iyileşebilirken, bazıları için bu çok daha ağır koşullarda gerçekleşerek iyileşme süresini uzatabilir. Her kadın doğum öncesi ve sonrası için doktorunun öngördüğü gün sayısı kadar dinlenebilmelidir.

Çocuğunu emzirmek hem annenin hem de bebeğin en doğal hakkıdır. Anne ile bebeği arasındaki ilk sevgi ilişkisinin emzirme olduğu düşünülecek olursa anne ve bebeğin ruhsal gelişimi açısından emzirmenin önemi ortaya çıkar.

Çocuğu akşamdan akşama emzirmek yeterli değildir. Yeni doğum yapmış anneye emzirmek için günün belli saatlerinde ücretli izin verilmelidir.

"Nenenin eskisi bugünün yenisini yetiştiremez". Çocuklar, gençliği sömürü düzeni tarafından emilen artık yaşamdaki uzmanlaşmış/ eğitim görmüş işi bu olan öğretmenlerin çalıştığı ve ücreti işveren tarafından ödenen kreşlerde bakılmaktadır.

SORUNLARIN KAYNAĞI SÖMÜRÜ DÜZENİDİR.

ÇÖZÜM KAR AMACI İLE DEĞİL İNSANLIĞA HİZMET AMACIYLA KURULACAK OLAN SOSYALİZMEDİR.

Emekçi ellerinle kapitalizme kan pompalayan sömürünün umut çarklarını parçala.

HAYKIR "S U S M A Y A C A Ğ I Z"

Yüreğinin gücü ile birkez daha,

"KURTULUŞ DEVRİMDE KURTULUŞ SOSYALİZMDE"

SÖYLEŞİ

BÜLENT EVRE İLE SANAT ÜZERİNE

Bülent Evre, 1974 Limasol doğumludur.

Müzik, ilkokul çağlarından başlayarak ilgisini çekmiştir. Telli enstrümanlar başta olmak üzere vurmali enstrümanları da kullanmaktadır. Müziğimize besteci ve yorumcu olarak emek vermektedir. Bestelerinde genellikle Akdeniz motiflerini temel almaktadır. Halen Gazi Üniversitesinde İngiliz Dili üzerine eğitim görmektedir.

1- Bir Toplumsal kavram olarak sanat hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Kısaca anlatırmısınız.

Sanat, insanlığın tarih sahnesine çıkışıyla başlar; Toplumsal bir varlığın ürünü olan sanatı birey olarak insan yaratır. Temelden bireyden öte bir şey olma istenci, insanın sanata karşı olan ilgisini kaçınılmaz kılar. Çünkü sanat bireyin kendi dışında evrene açılan yoldur. Yani insan sanat kanalıyla bütünleşebilir, bir anlamda sanat bir bütünleşme aracıdır diyebiliriz.

2- Sizce sanatın ve buna paralel olarak sanatçının toplumsal ve sosyal sınıfsal bir işlevi var mıdır?

Elbette sanatın ve sanatçının toplumsal ve sınıfsal bir işlevi vardır. Sanat, insanın içinde yaşadığı dünya koşullarını kavrayıp, değiştirebilmesi açısından yaşamsal gerekliliği

olan bir işlevi taşır. Sanat tarihsel ve toplumsal koşullara göre biçim ve öz bakımından sürekli olarak dönüşüp yüklediği işlevde değişmiştir. Kapitalist ilişkilerin egemen olduğu toplumlarda çağdaş sanat yaşanan toplumdaki yabancılaşmayı, çelişkileri ve aksaklıkları yansıtmak zorundadır. Sanatçının da bu bağlamda taşıdığı misyon vardır, veya olmalıdır. Sanatçı, yaşadığı toplumdaki nesnel koşulları, kendi duygu, düşünce ve bilgi birikimiyle yoğurarak dile getirir. Sanat, bir yandan dünyayı yansıtmakta diğer yandan da dünyaya şekil verme istenci taşımaktadır, diyebiliriz. Fakat bütün bunların ötesinde, sanatı sanat yapan, taşımış olduğu estetik öz ve insansal niteliklerdir.

3- Sanatın metalaşmasına (pazarda alınıp satılan bir mal olmasına) ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

Kitle kültürünü ortaya çıkaran teknolojik değişim, kültür ve sanatı tarihte ilk kez kitlelerin tüketimine açtı. Sanat, pazarda alınıp satılan bir mal haline geldi ve ticari anlayışın güdümüne girdi. Bugün pazar koşullarına uymayan bir sanat eserinin halk kitlelerine ulaşması olanaksız gibi görünüyor. Dolayısıyla sözkonusu sanat eseri içeriğini boşaltmak, gerçeği yansıtmamak ve standartlaşmak, yani belli kalıplaşmış formlere

göre üretilmek gibi sorunsal bir zorunlulukla karşı karşıya kalıyor.

4- Peki, Kuzey Kıbrıs'ta da durum aynı mı?

Kuzey Kıbrıs'ta gerçek anlamda modern bir üretim tarzının varlığı sözkonusu değil, hatta üretici güçler dahi henüz sağlam bir konumda değil. Örneğin, Kuzey Kıbrıs'ta üretilen müziği ele alırsak, bu alandaki sektörün çok cılız olduğunu ve diğer kapitalist ülkelerin belirlediği anlamda bir pazarın veya piyasa koşullarının olmadığını görürüz. Buna göre, müzik, toplumsal süreç içinde diğer metaların belirlenmesinde olduğu gibi, doğrudan doğruya pazar tarafından belirlenen salt bir meta rolü oynamamaktadır. Dolayısıyla sanatçı ürünü sırf satmak amacıyla üretmediği için, özgür girişimi de bu anlamda sınırlanıp zorunlu bir uyuma zorlanmaktadır. Ancak gelişen kitle iletişim araçları Kuzey Kıbrıs'taki kültürel değerleri ve buna bağlı olarak sanatsal üretim sürecini dolaysız bir biçimde etkileyebilir.

5- Müziğin sınıfsal niteliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Her müzik türü içerdiği çeşitli söz ve ses motifleri toplumun estetik ve kültürel yapısıyla örtüşür çünkü her toplumsal yapı zorunlu olarak bir takım estetik yönelişler yaratır. Dolayısıyla sınıfla toplumlarda belli bir çağa ait zevkler veya müzik eserinin dile getirdiği sosyo-psikolojik durum sosyal sınıflara göre farklı algılanır ve bu anlamda değişik kitlelere ve sosyal sınıflara hitap eden müzik türleri ortaya çıkar.

(Devamı sayfa 7'de)

KÜLTÜR VE SANATA
DEVRİMCİ BAKIŞ

Dikmen Özkan

Yavuz Tamakan

Kuzey Kıbrıs'ta Kültür ve Sanat

Bilindiği üzere tarihsel süreç içerisinde insanların ürettiği maddi ve manevi değerlerin bütününe kültür denir.

Toplumların, yaşadığı bölgenin coğrafi ve sosyal özellikleriyle etkileşiminden kaynaklanan kültür yapıları oluşmuştur.

Sanatsal ifadenin kültürel yönü ve geliştirici yanı, toplumda yaşayan insanların ve ülkenin özgür koşullarında filizlenen bir somutlama ve soyutlamadır. O, bölgenin somut koşullarına göre insanlar kendilerini ve yaşadıkları yaşamsal biçimleri ifade ederler.

Bu fikirler ışığında Kuzey Kıbrıs'taki sanat ve kültürün ne boyutta olduğunu, sınıfsal yapısını, bugünkü kültür sanat olaylarının durumunu değerlendirmek gerekir.

Yukarıdaki ifadelerden anlaşılacağı gibi; kültür ve sanatın karakterini ve biçimini belirleyen yaşanan ortamın koşullarıdır.

Kültürün en önemli taşıyıcısı olan "dil" Kıbrıs'ta asimilasyona uğramış ve var olan tiyatro oyunlarına, ilişkilere yansımıştır.

Bir ülkenin tiyatrosu herşeyden önce o ülkenin dilinin özelliklerini yansıtmalıdır. Dilin asimile oluşu ve daha bir çok oluşumun asimilasyona uğraması Kuzey Kıbrıs'ın içinde bulunmuş olduğu siyasal ve sosyal kargaşa ortamı mevcut kültür ve sanat yapılarını olumsuz yönde etkilemektedir. Geçmişte yaşadığı gibi egemen güçler yönetimi elde tutup, mevcut statükoyu lehlerine çevirmek için başta kültür asimilasyonuna gidip kendi kültürlerini hakim kılmaya çalışmaktadırlar.

Kuzey Kıbrıs'ta oluşturulmaya çalışılan toplumsal kültür, TC resmi ideolojisi olan Türk milli kültüründen başka birşey değildir. Kıbrıs'ın kendi yerel kültürünü görmezden gelip yerli Kıbrıs'lı işbirlikçilerin de yardımı ile gün be gün kültür erozyonunu kültür entegrasyonuna dönüştürmektedirler.

Kuzey Kıbrıs'taki Kültür Sanat derneklerinin folklor derneği olmaktan ileri gidemedikleri açıktır. Bir kültür sanat derneğinin folklor ve tiyatro dışında da kişilerin eğitimine yönelik kültürel ve sanatsal alanlarda eğitim çalışmalarına yönelmeleri gerekir ve en önemlisi resmi ideolojinin dışına çıkarak toplumu geliştirici mücadele vermeleri gereklidir. Çünkü toplumsal gelişmeyi hedeflemeyen tüm ilişkiler gerici ve tutucu ilişkilere sahiptir. Bir kültür sanat derneğinde siyah dizlik mi yoksa mavi dizlik mi giyilsin tartışmaları yapılacağına öncelikle oyunların niye asimilasyona uğradığı yönünde tartışılmalıdır. Bu bilinçle kültür sanat derneklerinin ülkenin ve insanların kültür sanat adına birşeyler öğrenip doğru çıkarsamalar, eleştiriler ve geliştirici katılımlarını sağlayıcı hareketlerin gelişmesi yönünde çaba içine girmeleri gerekmektedir.

KARİKATÜRİSTE DAVA

Evrensel gazetesinde yayınlanan, karikatürist İsmail Gülgeç'e ait karikatür "Devlet büyüklerine hakaret" iddiasıyla, ilgili gazete dava edildi. Karikatürün konuşma balonu içinde "çok mutluyum be! Bizi hayvanlar yönetiyor" sözleri dava konusu yapıldı.

Bereket versin bizim ülkemizde böyle "muzip" karikatüristler yoktur. Üstte dava konusu karikatürü yayınlıyoruz.

MUM

Her muma, nasılsa ihtiyaç olacaktır diye düşünüyorum, Karanlığın ortasını isyankarca aydınlatmak için.

İşte benim mumum böyle bir gecede tekrar hortlayacak, ve ait olduğu yerden kopup, özgürlüğe kavuşacak.

Parlıtlar da yerini karanlığa bırakıyor, ama korkum yok.

Nasılsa, ben de birgün ait olduğum yerden kopup özgürlüğüme kavuşacağım.

İşte o an geldiğinde, gelin. Ve bu ateşin nasıl engellenemez bir şekilde büyüüp etrafındakilere dehşet dolu saniyeler yaşattığını, görün, görün ki siz de ait olduğunuz yerden kopup özgürlüğünüze kavuşasınız.

Ve doğanın suları akmaya başladı.

Onu engellemeye çalışanları boğacak gibi durmaksızın

Akıyor, aktıkça coşuyor, coştukça etrafındaki yangını söndürüyor.

Artık onu kimse durduramaz.

Genç Liseli

BİR KISIM

Cesaretin var mı? Bakan gözlerle görmeye

Hayatın bilinmez yönlerinde yüzmek

Terazide hiç eksiksiz tartılmak

Yolda kimi zaman simite talim

Uçan bir kuş görünce, "özgürlük" diye

haykurmak

içindeki enerjiyi nasıl kullanacağını

bilmemek

Ve yorgunluklarla şiir yazmak.

Mustafa Sakallı

SOSYALİST GERÇEK

AYLIK SİYASİ GAZETE

Sahibi: Yazın Emekçileri Derneği a.

Kazım ÖNGEN

Adres: 3 Mescit Sokak Güzelyurt

Tel.: 7141948

Basıldığı Yer: ATEŞ Matbaası

Organize Sanayi Bölgesi Lefkoşa